

nové město

05/2025 - ROČNÍK 34 (28)

www.novemesto.cz

4/ O svobodě slova a občanské společnosti s Davidem Smoljakem

6/ Člověk v dnešní době - Ida Kellarová

10/ O socioemočním učení s psycholožkou Kateřinou Palovou

Kontakty

www.novemesto.cz

Nové město - časopis

Havlíčková 155/51, 602 00 Brno

Tel.: +420 721 630 119

E-mail: redakce@novemesto.cz

Roční předplatné: **660 Kč**

Předplatné do zahraničí: **1400 Kč**

Číslo účtu: **6043141003/2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu
nebo neváhejte kontaktovat:

Tel.: +420 733 798 155

E-mail: předplatne@novemesto.cz

Vyzkoušejte

PODCAST audio Slovo života a Blízkost - téma roku.

Více na
www.novemesto.cz.

nové město

Časopis Hnutí fokoláre - 05/2025, vychází 6x ročně, ročník 34 (28) - 34. ročník od vzniku československé verze, 28. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vinoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 660 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativa redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Ing. Milena Honetschlägerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, Mgr. Marie Srbová, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Dominika Dotlačilová, Mgr. Marta Hanušovská, PhDr. Vlastimila Kristová, PhDr. Drahomíra Syručková, ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zásilka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Ida Kelarová při nahrávání se sborem Čavorenge, Foto: Petra Hajská.

OBSAH

Tipy a náměty

- 3/ Mission Possible 2025
Naše voda na zámecký mlýn

Zamyšlení

- 4/ Na slovíčko o svobodě slova
(rozhovor s Davidem Smoljakem)
5/ Proč má smysl se bavit o politice

Člověk v dnešní době

- 6/ Romský a neromský svět si mají hodně co dát
(rozhovor s Idou Kelarovou)

Vztahy, rodina, společnost

- 9/ TIKTOK: Hra nebo hrozba?
10/ Provázení dětí v jejich emocích
(rozhovor s psycholožkou Kateřinou Palovou)

Posezení se společenstvím rodin

- 12/ Fara na Křivoklátě jako nové místo setkávání

Slovo života

- 13/ „Radujte se se mnou,
protože jsem našel svou ztracenou ovci.“ (Lk 15,6)
14/ „Pomoc mi přijde od Hospodina,
který učinil nebe i zemi.“ (Ž 121,2)

Život ze Slova

- 15/ Bezdomovec
Při nakupování
Nablízku Ježíšovi, nablízku druhým

Duchovní inspirace

- 16/ Mír převyšující polarizaci

Z Hnutí fokoláre

Na cestě synodality

- 19/ Spiritualita jednoty ve světle
synodní cesty církve

Z Hnutí fokoláre

Život gen

- 21/ SummerJob opět pomáhal

Z Hnutí fokoláre

- 22/ Žena víry: Osobní vzpomínky
na Marii Voce - Emmaus
24/ O čem bude příští
Generální shromáždění
25/ Věrnost v zemi s velkou rozmanitostí

(Za)myšlenka

- 26/ Nechci tě ztratit
27/ Přijímat všechny

Mission Possible 2025

„Co opravdu chci od života? A jak poznám svou cestu?“ Tohle jsou otázky, které si pokládám docela často. A možná právě proto jsem se rozhodla letos jet na Mission Possible, akci pro mladé od 17 let, mladé z Hnutí fokoláre, jejich kamarády i ty, kteří třeba o Dile Mariině zatím jen slyšeli a chtěli by ho poznat víc.

Letošní ročník bude o kořenech Hnutí – navštívíme v Itálii Trident, město, kde to všechno začalo, a pak Loppiano, mezinárodní městečko Hnutí. Budeme mít prostor přemýšlet, jaké je naše povolání, co nás v životě vede, a jak do toho všeho zapadá láska, vztahy, rozhodnutí a Bůh.

KDY?

29. října – 2. listopadu 2025

Foto: Klára Jurásková

Z uměleckého ateliéru v Loppianu.

CO NÁS ČEKÁ?

Dopoledne: témata, která jdou do hloubky – třeba o modlitbě, o Boží lás-

ce, o bolesti, štěstí, psychické pohodě nebo biblických povoláních.

Odpoledne: nabídka workshopů a setkání s inspirativními hosty.

Večer: sdílení, adorace, večere s místními a slavnostní závěrečný večer.

Malé skupinky, rozhovory, nová přátelství, chvíle s Bohem i se sebou samým.

JAK SE TAM DOSTANEME?

Budeme cestovat nejspíš autobusem z Bratislavy, spolu se slovenskou skupinou a možná i dalšími mladými. Cena – zhruba mezi 4 000–5 000 Kč – zahrnuje cestu, ubytování i stravu.

Pokud tě to zaujalo nebo chceš vědět víc, ozvi se!

Karolína Hájková

Kontakt: +420 733 741 662

Naše voda na zámecký mlýn

Výstava tří uměleckých osobností, jež pojí nejen generační příslušnost, ale i osobní přátelství: Zdena Höhmová / Marek Trizuljak / Miroslava Trizuljaková, Galerie Zámecký mlýn, Nejde u Lednice 17.

Poznali se již za studií v Praze na akademii výtvarných umění. Kromě mnoha individuálních výstav často vystavovali společně, takže jejich současné spojení není náhodné. Čeká nás setkání s vyzrálým, po léta soustředěně budovaným, výtvarným projevem. Dvě osobité malířky doplňuje Marek Trizuljak svými skleněnými

objekty. V dnešní době je čím dál těžší setkat se s uměním, které není zaměřeno komerčně, které není poplatné dobovým trendům, ale vyjadřuje se svobodně. To je též důvod, proč výstavu navštívit.

Výstava je otevřena do 30. září 2025 denně od 11 do 19 hodin.

Petr Štěpán

Na slovíčko o svobodě slova

ZAMYŠLENÍ

David Smoljak

Senátor David Smoljak je výraznou osobností, která již druhé volební období působí v horní komoře Parlamentu České republiky. Je svým odborným zaměřením nejen publicistou, spisovatelem, dramaturgem a moderátorem, ale také důsledným strážcem svobody slova. Potkávám se s ním při sousedských setkáních a při různých příležitostech, které probíhají v rámci městské části Praha-Vinoř. V měsících, kdy se připravujeme na důležité volby, které mohou rozhodnout o podobě demokracie v naší zemi, jsem mu položil několik otázek.

● **Davide, čím větší moc člověk má, tím by měl být zodpovědnější a mít citlivější svědomí. Funguje to tak v politice?**

V ideálním případě ano, ale rozhodně to není pravidlo. Problém je, že k po-

litice přistupují jednotliví aktéři s různými, často úplně protichůdnými motivacemi. Já osobně politiku vnímám jako správu věcí veřejných, to znamená jako činnost, při které by měl člověk zastupovat veřejný zájem. Někdo chce zastupovat pouze zájem svých voličů, což je legitimní, ale trochu úzce vymezené. A pak je spousta politiků, kteří zastupují pouze zájmy svých sponzorů, nebo čistě sami sebe. Kromě toho je ještě zásadní rozdíl v tom, jestli chcete uskutečňovat nějaký program, anebo jste populist, který naslibuje voličům cokoli, ale ve skutečnosti mu jde jen o to uchopit a pak co nejdéle držet moc. A zrovna soubor mezi hodnotovou a populistickou politikou je asi ten nejvážnější, jaký v současnosti vedeme.

● **V praxi není svoboda slova v žádném státě absolutní a podléhá omezením v případě projevů nenávisti**

či vyhrožování. Právo na svobodu projevu je zakotveno v článku 19 Všeobecné deklarace lidských práv. Stačí to?

Svoboda slova je u nás chráněna ústavně, což je nejvyšší právní garance. Problém ale je, že se neuvěřitelně rychle proměňuje náš informační prostor. Stále větší počet lidí konzumuje informace, které jim doručují algoritmy naprogramované na to, aby co nejvíc jitřily naše emoce a přikovaly nás k displejům našich mobilů. Ve výsledku je pak celý prostor zaplavený spoustou nesmyslů, dezinformací a provokativních výkřiků, u kterých ani nevíme, jestli je vyprodukovala lidská bytost anebo umělá inteligence. Tahle záplava samozřejmě ničí svobodnou diskusi a svobodu slova nesmírně degraduje.

● **Snahou dezinformací je „nabourat“ důvěru občanů v demokratické instituce státu, vyvolat pochybnosti a znejistit. Zasít nevraživost, nenávisť, pocit, že nic není pravda, nic nemá cenu. Jak se proti tomu bránit?**

Těch nástrojů je více, od kritického myšlení přes mediální výchovu a soustavné ověřování informací. Já ale považuji za nejdůležitější udržet existenci kvalitních médií, která dodržují základní žurnalistické standardy. Nesmírně důležité je, aby se nám podařilo v naší zemi udržet duální mediální systém, kdy vedle komerčních médií, jež usilují především o naši pozornost, tu máme ještě média, která poskytují veřejnou službu. Konkrétně Českou televizi, Český rozhlas a Českou tiskovou kancelář. Tahle média mají totiž ze zákona uloženo, že mohou šířit jen ověřené a objektivní informace, takže se můžeme na jejich obsah spolehnout.

● **Zrušením koncesionářských poplatků za rozhlas a televizi by vlastně proběhlo zestátnění vysílání a veřejnoprávní média by podléhala politickým vlivům vládnoucí koalice. Je to tak? Není to začátek autoritářského režimu?**

V Evropě samozřejmě existují média veřejné služby, která jsou financována ze státního rozpočtu a nemusí jít nutně o autoritářské země. Ale je fakt, že autoritáři ve snaze ovládnout veřejnoprávní média se vždycky nejdřív zaměří na jejich financování. A převést ho pod státní rozpočet je vždy nejjednodušší cesta, jak tato média dostat pod svou kontrolu. Další oblíbený trik je vyhlásit,

Foto: Zbyněk Pečák

s odkazem na potřebu *úsporných opatření, spojení rozhlasu a televize do jedné firmy. To jim pak umožní pod zámkou reorganizace rychle obsadit všechny důležité posty svými lidmi.*

● **Nehroží nám v budoucnu cenzura?**

Zcela vyloučit se to samozřejmě nedá. Dnes ale zažíváme takový paradox, že nejvíc o hrozbě zavedení cenzury křičí ti, kteří jsou nesmírně hákliví na to, když je někdo kritizuje. A za cenzuru považují už jen to, že s nimi někdo vysloví nesouhlas. Další nesmysl je, když se za cenzuru označuje snaha stanovit pro fungování informačního prostoru nějaká společná pravidla. Každá lidská činnost je upravená nějakými pravidly

a fungování médií tady nemůže být výjimkou. Ale často slyšíme absurdní názor, že pro digitální platformy – na rozdíl od televize, rozhlasu i tisku – žádná pravidla platit nemají. To je stejné, jako kdybychom vyhlásili, že někteří účastníci silničního provozu nemusí dodržovat silniční pravidla. A že třeba elektromobily můžou jezdit po chodnících, na červenou a úplně ignorovat dopravní značky. Takhle to přece nemůže a nesmí fungovat.

● **Mohl bys na závěr nastínit, jak se orientovat v informacích, abychom jimi nebyli zavaleni?**

Nejjednodušší cesta je nevěřit bez rozmyslu všemu, co na nás vypadne z mailu nebo internetu, ale držet se osvědče-

ných a ověřených zdrojů. Je to podobné, jako když jdeme na houby. Tam také pečlivě zkoumáme, která houba je jedlá a která nikoli a podezřelé kousky rozhodně nekonzumujeme. Takže pokud bych měl někomu radit, jak se v informačním prostoru pohybovat, tak bych řekl – jako v lese na houbách. S rozmyslem.

● **Máme vůbec možnost věci veřejné ovlivňovat pozitivními postoji?**

Jednoznačně ano. Svými postoji věci veřejné ovlivňujeme úplně nejvíc. Jak říkal Tyrš: „Tam svět se hne, kam se síla napře.“ A tou silou nemyslel vojenské divize, ale občanskou odvahu a vůli. Občas to opravdu platí.

*Za tvůj čas i odpovědi děkuje
Petr Ettl*

Proč má smysl se bavit o politice

ZAMYŠLENÍ

V říjnu letošního roku se v České republice uskuteční volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které rozhodnou o složení dolní komory na následující čtyři roky.

Poslanecká sněmovna má celkem **200 poslanců**, volených občany v rámci **poměrného volebního systému**. Volby probíhají ve **14 volebních krajích** odpovídajících krajskému členění ČR a voliči mohou udělit až **čtyři prefe-**

renční hlasy kandidátům na své kandidátce.

V současnosti má volební právo přibližně 8,5 milionu občanů České republiky. Ve volbách do Poslanecké sněmovny se většinou voleb zúčastní kolem 60–65 %¹ oprávněných voličů, což představuje zhruba 5,1 až 5,5 milionu lidí. To znamená, že zde jsou stále přibližně 3 miliony lidí, kteří k volbám nejdu. Zamýšlím se, zda i já mám ve svém okolí lidi, kteří se vlastně o politiku nezajímají a je jim to tak nějak jedno. Zkou-

ším otevírat téma voleb a politiky s lidmi, s kterými jsem se o těchto otázkách dříve nebavila. Někdy vidím nezájem, jindy se rozběhnou zajímavé rozhovory, často jsem překvapena mírou neinformovanosti. Nechápu to. Teď, v dnešní době, kdy vidíme, jak je jednoduché změnit směr kormidla a vést zemi jiným směrem. Děsí mě krátkozrakost některých potenciálních voličů, kteří zůstanou u svého přesvědčení, že se jich politika netýká.

Volby jsou **naší šancí ovlivnit směr, kterým se země vydá**. Často slyším argument: „*Můj hlas stejně nic nezmění.*“ Ale když takhle uvažují tisíce lidí, výsledkem je, že rozhodují ti, kteří k urnám přijdou – a jejich hlas má pak mnohem větší váhu.

Ano, hovory o politice nejsou populární a raději se často těmto tématům vyhýbáme. Na druhou stranu si ale uvědomuji, že je to možná i moje zodpovědnost diskuzi nad politickou situací otevírat, jak s rodinou, tak s přáteli či kolegy v práci. A právě i v duchu spirituality Hnutí fokoláre, kdy se snažíme otevřeně naslouchat a chápat pohledy z druhé strany, může **sdílení různých pohledů** vést k většímu pochopení a možná i k tomu, že někdo, kdo původně volit nechtěl, svůj názor změní.

Ludmila Barborková

1. Pro srovnání volební účast při posledních volbách do Parlamentu: Česká republika 65 %, Německo 79 %, Rakousko 76 %, Polsko 62 %, Slovensko 70 %, Itálie 64 %, Švédsko 84 %.

Ilustrační foto: Markéta Jirů

Romský a neromský svět si mají hodně co dát

ČLOVĚK V DNEŠNÍ DOBĚ

Ida Kellarová je zpěvačka, muzikantka, sbormistryně a držitelka státního vyznamenání za zásluhy o stát v oblasti kultury, výchovy a školství. Studovala hru na klavír a violoncello na Janáčkově konzervatoři v Brně. Jako herečka a zpěvačka působila v Divadle na provázku. V osmdesátých letech odešla do Velké Británie a od té doby organizuje mezinárodní workshopy zpěvu. Založila romský sbor Čhavorenge (Dětem), se kterým spolupracuje Česká filharmonie. Měli již desítky společných koncertů v České republice i v zahraničí.

● Scházíme se během soustředění sboru Čhavorenge, který funguje už 14 let. V jednom rozhovoru jste říkala, že pro romskou povahu je běžné vzplanout, ale trochu těžší vytrvat. Jak se vám podařilo děti a mladé motivovat, aby vydrželi na sobě pracovat?

U práce s dětmi jsem začínala už před třiceti lety, ale k Čhavorenge mě to přivedlo před čtrnácti lety, kdy jsem měla touhu zkusit dát dohromady romské děti. V té době přišla také nabídka z královohradecké filharmonie, jestli u nich nechceme udělat koncert. S mým mužem jsme objížděli různá města, dávali dohromady sbor a s dětmi jsme secvičovali. Dělali jsme to úplně jednoduše, jenom z lásky a v každé volné chvíli. Nakonec měl koncert tak velký úspěch, že i když jsme neplánovali, že budeme pokračovat, tak nás to k tomu nakoplo. Dneska jsem strašně hrdá na to, že nejenom mě, ale i dětem se to podařilo nepokazit a nedat důvod k tomu, aby Čhavorenge nemohl jít dál.

Výchovávám je k tomu, že každý člen Čhavorenge je tady proto, aby reprezentoval romskou kulturu tím, že na sobě pracuje a že podává výkony na vysoké úrovni. Tím inspiruje další Romy a romskou mládež k tomu, že se nemají vzdávat. Snažím se děti motivovat romskou hudbou a kulturou k tomu, aby na sebe byly hrdé a začaly si uvědomovat, co všechno krásného v sobě mají. Bohužel dnešní společnost je v tom příliš nepodporuje, spíš naopak. Důvodem, proč sbor vznikl, bylo motivovat je, aby se vzdělávaly, studovaly nebo se vyučily nějaké řemeslo. Aby se prostě postavily na svoje nohy a začaly žít plnohodnotný život. A to se nám opravdu daří.

Jsem hrdá na všechny děti, které se ve sboru za čtrnáct let prostrídaly. Přicházely ve vlnách, třeba po třiceti, a vydržely několik let. Skupině, kterou máme teď, říkám „covidová“, protože děti do ní přišly v té době. Mezitím vyrostly, studují

a máme dokonce i vysokoškoláky. Zajímavé je, že u nás nechtějí skončit, tak radši studují. Já jim totiž říkám, že kdo studuje, ten může zůstat. Takže se nám stává, že členům sboru je už 23 nebo 24 let, kdežto na začátku končili kolem patnácti. Celý projekt má svou cestu. Ze začátku to bylo hodně těžké, neměli jsme zkušenosti, ale momentální sestava krásně funguje. Jsou sehraní, mají se rádi, vědí, že musí dodržovat pravidla. Ale rozhodla jsem se, že od příštího roku budeme nabírat nové děti, menší, a začneme zase od nové vlny. Je mi líto, že tato skupina skončí, ale o tom je život. Věřím ale, že děti, které byly s námi déle, jsou poznamenané zkušenostmi, možnostmi a prožitky, takže by to v sobě mohly udržet a dál na sobě vědomě pracovat, aby měly lepší život než jejich rodiče.

● Většina dětí pochází z těžkých podmínek a nabídka vstoupit do sboru je pro ně velkou životní šancí. Občas se ale stane, že ji z různých důvodů nevyužijí, zahodí. Jak se vypořádáváte s těmito zklamáními?

Když je dítě s vámi déle, tak vám vrostle do srdce, je v podstatě jako vlastní. Pokud ho potom musíte propustit, je to strašně bolavé. Proto jsem se do toho tak ponořila, aby se to moc často nestávalo. Řeknu vám takovou příhodu – jedna holčička z Ústí nad Labem dostala na vysvědčení v pololetí pětky. Zavolala si nás paní ředitelka, tak jsem tam jela. Všichni jsme to oplakali, ale holka musela z Čhavorenge pryč. Do června si ale všechny pětky opravila na trojky, tak jsme ji zase vzali zpátky.

Pro děti je obrovská motivace, když nechtějí sbor opustit, že musí napnout síly a známky si spravit. Hlídám, aby dodr-

Foto: Petra Hájská

Ida Kellarová během nahrávání nového CD v červenci 2025.

*S dětmi ze sboru
Čhavorengy
v pražském
Rudolfínu.*

žovaly pravidla a aby známky a školní docházku měly v pořádku.

● *Jste napůl Romka a napůl ne. Někdy je jednodušší zapadnout do nějaké skupiny. Zaujalo mě, že to, že nezapadáte ani do jedné, jste využila pozitivně - k tomu je propojit.*

Vždycky jsem žila dva světy. Tatínek byl Rom s velkým srdcem, obrovský muzikant a předal mi lásku k hudbě, naučil mě vyjadřovat se muzikou a cítit ji. Moje maminka byla neromka, citově chladná a spíš „v hlavě“, taková organizátorka, která měla věci pod kontrolou a celé to řídila. Od ní jsem se zase naučila praktickému fungování. Tatínek se strašně styděl, že je Rom a zapřel to v sobě. Říkám o tom, že žil ve lži. Viděla jsem, jak ho to trápí a vnitřně užírá. Paradoxem bylo, že každý kolem něj věděl, že je Rom, jen se o tom nemluvalo. Naopak na mě to vidět není a mohla bych to zamlčet, ale vím, že bych lhala, především sama sobě. Nestydím se za sebe, protože vím, že tady vykonávám dobro a můžu tu nechávat něco z tátova srdce. Víím, že si romský a neromský svět mají hodně co dát. Snažím se vytvářet prostor pro setkání, a to mě strašně baví a naplňuje.

Další dva světy jsem zažila kvůli tomu, že jsem ze socialismu odešla do kapitalismu. Přestěhovala jsem se do Británie, kde bylo vše jiné a nové, a přitom jsem vzpomínala na život tady. Narážela jsem na různé pohledy. Například Britové říkali, že když pláčeš, máš problém, zatímco Romové mě učili, že když nepláčeš, máš problém. Tehdy u mě vyhrálo romství. Věřím, že v tom je moudrost, kterou oni můžou předávat neromskému světu. Ten neromský zase může učit Romy uvědomovat si, že je potřeba zapínat hlavu a vzdělávat se.

Mým snem vždycky bylo, aby se lidé poznávali, měli se rádi a o to krásné se mezi sebou podělili. Aby si realitu, kterou spolu zažijí, odnesli do svého světa a tím bořili předsudky. Asi se toho nedožiju, ale doufám, že to zasazuji do obou stran, a věřím, že se to jednou může podařit.

Další dva světy mi přináší spolupráce s filharmoniky, které si nesmírně vážím. Propojujeme to akademické s autentickým. Jedna strana se učí od druhé, a po pravdě, někdy se filharmonici skutečně od romských dětí učí. V akademickém světě se neučí spontánnosti a autentičnosti. Někdy se stane, že akademici, když nemají noty, si nevěří. Tyto děti noty neumí a na jednu stranu je to škoda, ale na druhou stranu mají svobodu, kterou člověk ztrácí, když je příliš „v hlavě“.

Pamatuji si, jak tatínek hrál v brněnském orchestru a pak přijel ke své rodině, kde všichni na něco hráli, a on vždycky řekl: „Teď jsem si teprve zahrál.“ Jako dítě jsem tohle vnímala. I když to nebylo dokonalé, tak si to užili do mrtě, každou notu. Když zahráli, dotklo se mě to, kdežto když hrál v orchestru, bylo to sice hezké, ale nedotklo se mě to. A mezi tyto dva světy jsem se po smrti táty vydala, ani ne vědomě, spíš intuitivně.

● *Mluvila jste o studu a hrdosti, možná v tom je jádro i další oblasti, které se věnujete. Rozepíváte lidi tím, že si začnou věřit, že to dokáží. Jak to děláte?*

Začalo to po smrti mého tatky. Byla jsem daleko od rodiny, v Británii, a cítila jsem velký smutek. Tehdy jsem začala zpívat z nitra a vyšel ze mě tak obrovský hlas, o kterém jsem ani nevěděla, že ho mám. Zjistila jsem, že mě to léčí. Měla jsem pak v Británii koncert a hodně lidí reagovalo, že by se takhle chtěli naučit zpívat. Říkala jsem jim, že já neučím zpěv, to přece každý umí - stačí se nadechnout a zpí-

vat. A oni říkali: „Ido, to není tak lehké, jak si myslíš.“ Zdálo se mi, že to jde přece přirozeně. Takových ohlasů ale bylo víc a víc, až jsme to šli nakonec zkusit. Věnuji se tomu už 40 let. Z Británie jsem se potom přestěhovala do Dánska. Tam mi říkali: „Ido, to je moc, uklidni se“. Dánové mi pořád říkali, ať se uklidním. Postupně jsem si uvědomila, že tam prostě nepatřím, až jsem se odstěhovala do Norska, kde jsem si mohla v horách zakřičet. I já jsem se touto svou životní cestou formovala, takže jsem to potom mohla lidem předávat vědoměji.

Když ke mně lidé přijdou na workshop, nevěří si, že umí zpívat. Celá práce je o emocích. Často je v sobě zavíráme. Hodně bloků vzniká už v dětství, kdy tisíckrát slyšíme: „Nebřeč, jsi velká holka nebo velký kluk, neboj se, nekřič...“ Ale to jsou emoce, které potřebujeme k životu a musíme je žít. Mému úkolu rozumím tak, že mám těmto lidem pomoci se opět napojit na srdce, pomoci jim vyzpívat i bolest a smutek. Kdo je chce dneska cítit? Není to ale jak v supermarketu, nemůžeme si říct, že teď budu cítit to a toto ne. Naopak má obrovský význam, když člověk cítí to, co prožívá na své cestě. Vnímám to tak, že dnešní svět je povrchní a některým lidem už se nechce cítit a jít do hloubky. Chybí mi to, a tak tuto práci dělám ráda a pozoruji, co to lidem dává. Je to jako energetická bomba, kdy do nich najednou vjede život.

Mě k tomu přivedla hudba. Kolik máme krásných smutných písní! Můžeme se u toho vyplakat, vyzpívat, můžeme to nechat probolet! Uleví se nám, jde to z nás pryč a vevnitř se vytvoří prostor. Vždy jsem potřebovala být nápomocná a být tady pro někoho. Miluju lidi, ale protože jsem pravdivá, nejsem pro všechny pohodlná. Myslím si ale, že k dobrému prožití života je potřeba odvažit se a nebát se. Věřím, že hodně současných nemocí vzniká z toho, že si člověk uvnitř drží emoce a užívá ho to. Nebo jsou lidi, kteří je ventilují, ale na špatná místa. Ublíží nevinným a na to také nemáme právo. Já jsem našla třetí cestu, kdy neubližuji sobě ani druhým, ale naopak je skrz hudbu léčím.

● **Někde jste říkala, že jste bojovník a rebel. Odkud berete ujištění, že jdete dobrým směrem? Z intuice nebo je dobré mít spolubojovníky?**

To cítíte! Určitě podle intuice. Já jsem se naučila intuici poslouchat a vyplatilo se mi to. Občas se mi stalo, že jsem se podle ní neřídila a přivedlo mě to jinam. Někdy to i bolelo, ale pak jsem si uvědomila, že jsem tím měla projít, protože teprve potom se začaly dít krásné věci. Když jsem se podívala zpátky, byla jsem hrdá, že jsem to nevzdala. Jak jsem šla dál, začala jsem si víc věřit. Nevzdávat se, neodpojovat se a prostě jít. Intuice je obrovský dar, který buď budeme využívat nebo ho zavřeme.

Jaké jsou vaše nejbližší plány? Kam nás můžete pozvat?

Momentálně máme soustředění v Praze-Vinoři, kde se nám strašně líbí. Oblíbili jsme si hotel Centrum Mariapoli a s paní ředitelkou Bukovanskou máme pěkný vztah, což je pro nás moc důležité. Chceme dětem vytvořit bezpečné podmínky, aby byly vítané, většinou jsou totiž nevídané, a aby měly možnost takového jakoby domova. Odsud dojíždíme do Rudolfské, kde natáčíme písničky. Chystáme zpěvník romských písní pro učitele základních uměleckých a hudebních škol, aby mohli děti učit i romskou kulturu. Už osm let organizujeme workshopy na školách a zatím jsme nepotkali jedině dítě, které by nám řeklo, že umí romskou píseň. To byl impulz, abychom se pustili do přípravy zpěvníku. Bude v něm třináct písní, s notami, kytarovými značkami, klavírním doprovodem i QR kódem, skrze který si píseň mohou učitelé poslechnout. Zrovna natáčíme sborový zpěv. V září sem opět přijedeme, protože připravujeme druhé cédéčko sboru Čhavorenge. První CD byla tvorba mého muže pana Desideria Duždy. Na druhém CD bude víc tradiční romské hudby. **U té příležitosti chceme v pátek 26. září 2025 od 19 hodin uspořádat koncert v úžasném sále Centra Mariapoli.** Všichni jsou vítáni! Chceme koncert nabídnout za dobrovolný příspěvek na poděkování za to, že tady můžeme být.

Za rozhovor děkuje Magdalena Broschová

S manželem Desideriem Duždou, významným romským hudebníkem, skladatelem a zpěvákem.

Konference Člověk a média věnovaná tématu TikToku se konala 24. dubna 2025 v Praze na Malé Straně.

Foto: Sofie Čapková

TIKTOK: Hra nebo hrozba?

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Poslední konference Člověk a média se zabývala sociální sítí TikTok, platformou pro vytváření a sdílení krátkých videí. Celosvětově má tato síť přes miliardu uživatelů. Přichází z Číny a jako každá inovace i TikTok má dvě strany mince.

Uživatelé mohou vytvářet a sledovat videoklipy trvající pár vteřin, nejčastěji na téma tanec, zpěv, dovednostní kreace a různé vtipné situace. Tím TikTok popularizuje vytváření videí a na to přináší intuitivní nástroj. Na druhou stranu strhává zábavu do bezmyšlenkovité tvorby, která nepřináší užitek.

Další rizika přiblížila první mluvčí konference, prorektorka Univerzity Karlovy, Věra Jourová, která se v roli eurokomisařky několikrát sešla s šéfem TikToku: „Vždy jsme probírali dvě hlavní témata – ochranu dětí a ochranu soukromých údajů před nahlížením ze strany čínského režimu.“ TikTok vnímá Věra Jourová jako platformu, která se dominantně zaměřuje na děti a mladé a je pro ně zásadním zdrojem tvorby svetonázoru a postojů. Kromě nebezpečí dezinformací ale také upozornila na riziko zneužití pro šikanu, dětskou pornografii, navádění k sebevraždě a ohrožování mentálního zdraví. Evropská komise tyto oblasti kontroluje prostřednictvím Nařízení o digitálních službách.

Novou sledovanou oblastí je případné zneužití TikToku ve volbách. Ačkoli

vedení TikToku tvrdí, že je u nich politická reklama zakázaná, v rumunských prezidentských volbách v roce 2024 se kandidát krajní pravice s podporou několika málo jednotek procent díky kampani na TikToku během několika týdnů vyšplhal na vítěze prvního kola voleb.

TikTok je nástroj, který vytvořila čínská firma *ByteDance*. Kontext čínského působení přes něj přiblížila Ivana Karásková, projektová koordinátorka a analytička *Asociace pro mezinárodní otázky*. Vysvětlila, že čínský bezpečnostní zákon uvádí, že jakákoliv firma i jedinec mají povinnost zveřejňovat informace, pokud jsou o ně čínským státem požádáni. Proto deklarování TikToku o ochraně soukromých údajů není spolehlivé, protože tato firma podléhá čínskému právnímu řádu.

Příběh, který chce Čína o sobě vyprávět světu, je, že je mírumilovná, bezpečná a technologicky vyspělá země. Tím však vynechává z diskurzu to druhé, což je cenzura, nedostatek lidských práv v Číně či znečišťování životního prostředí. Svůj obraz tlačí různými prostředky také v České republice. Ivana Karásková uvedla příklad několika regionálních rádií, kde byl po dobu tří let každý den vysílán pořad *Barevný svět*: „Bylo to poměrně nezáživné, ale časem se tam začaly objevovat věty, jako: ‚Dnes se podíváme na nejvyšší horu Tchaj-wanu, Tchaj-wan je největší ostrov Čínské lidové republiky‘, nebo že ‚Tibet je nedílnou součástí Číny‘, a tak se do zdánlivě

kulturního obsahu začaly míchat politické narativy.“ Po odhalení se čínský vliv přesunul na sociální sítě, kde nabízí spolupráci českým influencerům.

Jak fungují algoritmy těchto platform, vysvětlil analytik a spoluvůdce podcastu *Kanarci v síti* Josef Holý.

V České republice TikTok využívají asi dva miliony lidí. Průměrně na něm denně tráví 55 minut. Ale u věkové skupiny 18 až 24 let je to už hodina a čtvrt a u dětí pod 18 let jsou to téměř dvě hodiny denně.

Ze soudních spisů žaloby proti firmě *ByteDance* se v loňském roce podařilo novinářům odtajnit zajímavou interní informaci, a tou je číslo 260. **TikTok má změřeno, že u jeho uživatelů vznikne závislostní chování po zhlédnutí průměrně 260 videí.** Videá na TikToku jsou krátká, trvají jen několik vteřin, proto se může návyk vytvořit klidně i za půl hodiny. „To znamená, že když ráno čekáte na tramvaj a ta jede až za tři minuty, tak vytáhnete telefon a otevřete TikTok, abyste dostali trošku dopaminu,“ vysvětluje Holý.

TikTok operuje s pozornostní ekonomikou. Ve společnosti, kde je hodně informací, se z pozornosti stává nedostatek zboží, závislostní chování ji však může zajistit. Aktivita uživatele v aplikaci jsou základní surovinou. Pro technologickou firmu ale vzniká skutečná hodnota až ve vzorcích z dat. Vzorce nabízejí spektrum atributů o psychice uživatele, jeho náchylnosti k deviacím, o jeho sexuální orientaci nebo politickém smýšlení.

Josef Holý se na závěr zasazoval o evropskou digitální autonomii a pro boj s propagandou a dezinformacemi řízenými roboty navrhl ověřování identity na platformách.

Zpracovala Magdalena Broschová

Celý záznam konference na YouTube:

Provázení dětí v jejich emocích

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Mgr. Kateřina Palová, Ph. D.

Foto: Natálie Stráková

vé práci s dětmi a mládeží. Takže jsem k tomu byla vychováváná i já. Stalo se to postupně ne mým koníčkem, ale přímo „koněm“.

V rámci táborů a oddílových programů, které jsme realizovali spolu s rodiči, bylo řešení vztahů a emocí na denním pořádku. Jen mě v té době nikdo neučil, jak s tím pracovat, všichni jsme to dělali nějak intuitivně.

Studovala jsem pak psychologii a chtěla jsem, aby práce s dětmi byla stále mým koníčkem, nikoliv zaměstnáním. Když jsem však řešila téma diplomové práce, dostala se ke mně nabídka paní doktorky Eleonory Smékalové spolupodílet se na adaptaci a přinesení zahraničního programu *Druhý krok* do českých škol, což je právě program SEL. Byl to první moment, kdy jsem se o SEL něco dozvěděla. Troufnu si tedy říct, že jsem byla mezi prvními, kdo se v Česku začínal o SEL zajímat. Díky kolegům ze Slovenska jsme přinesli program *Druhý krok* do českých škol a věnovali jsme se výzkumům, které s tím souvisely. Je to skvělá metoda, jenže jsem vnímala i určité úskalí. Jde o licencovaný program ze zahraničí, a tak jsme si nemohli dovolit něco měnit. Postupně jsem dospěla k tomu, že bych chtěla vytvořit něco vlastního. Během mateřské nastal vhodný čas pro přípravu vlastní metodiky a pro odstartování našeho projektu, který běží hlavně on-line.

● Jde v pár větách popsat, co to SEL vlastně je?

Když to hodně zjednoduším, tak jde o **systematický rozvoj pěti základních dovedností - sebeuvědomování** jako schopnost uvědomovat si své vlastní emoce, **seberegulace** - schopnost řídit emoce a **sociální citění**, kam můžeme přiřadit empatii. Dalšími dovednostmi jsou dovednosti **vztahové** jako schopnost navazovat a udržovat zdravé vztahy a v neposlední řadě **zodpovědné rozhodování**, tedy schopnost předvídat důsledky svých činů a podle toho se rozhodovat.

SEL v pravém smyslu slova je dlouhodobá práce. Pokud totiž chceme děti opravdu zmíněným dovednostem učit, je třeba se tomu věnovat dlouhodobě a pravidelně. Na jedné straně je cílená práce, podle nějaké metodiky - „teď se věnujeme emocím a vztahům“, na straně druhé využíváme běžných situací, do kterých se s dětmi dostáváme. Díky nim se děti nejvíce učí. Takže nestačí, když jednou přijde do školy někdo zvenku a udělá dvouhodinový program o emocích, jak se s tím často setkávám. To je velmi málo.

SEL může probíhat jak doma, tak ve škole. Ve škole je dobré, když se mu věnuje třídní učitel. Pokud je to nějaký externista - třeba školní psycholog nebo speciální pedagog - což se často děje, tak s ním musí třídní učitel hodně spolupracovat, aby dokázal využít situaci, kdy tam zrovna externista není. V domácím prostředí je zase jasné, že se mu věnuje rodič.

● Jakou úlohu v SEL zastává - nebo by měla zastávat - škola a jakou rodina?

Ideálně je skvělé, když se mu věnuje rodina i škola. Jenže u nás si SEL rází cestu od roku 2015 a troufnu si říct, že jsme zatím úplně na začátku. Především ve Spojených státech je SEL na mnohem lepší úrovni. U nás jsme rádi, když je ve škole nadšená paní učitelka nebo když se mu věnuje nějaký nadšený rodič.

Rodina a škola jsou propojené nádobí, které by se měly navzájem doplňovat. SEL by mělo být komunitní záležitostí, ne něčím, co dělá jen rodič nebo učitel. Uvedu příklad ze školy - měli by o tom vědět úplně všichni, včetně vychovatelky, ředitele, paní uklízečky... Proč? Když děti učím, že je v pořádku plakat a že pláč nám pomáhá regulovat emoci, očistit se, že je to pro nás určitá podpora, a pak se na chodbě dítě rozbere a třeba paní uklízečka mu řekne: „Co tady brečíš? Kluci přece nebrečí...“, tak místo posilování zdravého chování, se vrátíme o krok zpět. Místo abychom děti učili, jak emoce regulovat, učíme je spíše potlačovat. Zároveň je vždy lepší, má-li dítě aspoň jednu „bezpečnou“ osobu, u níž si může dovolit projevit emoce, než kdyby nemělo žádnou.

Je také dobré, když se školy snaží podporovat rodiny tím, že zvou například odborníky na rodičovské besedy. Nebo že informují rodiče, pokud prochází nějakou metodikou SEL, aby

Před nástupem na pozici školní psycholožky jsem měla možnost se zúčastnit on-line kurzu na téma Dobré vztahy mezi dětmi. Vedla ho psycholožka Mgr. Kateřina Palová, Ph.D. Socioemoční učení, tedy vzdělávání dětí o vztazích a emocích, kterým se zabývá, pokládám za velmi inspirativní pro všechny, kteří se věnují dětem, ať již z pozice rodičů, vychovatelů, učitelů nebo s nimi tráví volný čas.

● Socioemoční učení - SEL - není jen o získaných vědomostech, ale o životě, o zkušenostech, které lze uplatnit kdykoliv a kdekoliv. Jak jste se k němu dostala?

Vyrůstala jsem v rodině, která se věnovala - a doteď se věnuje - volnočas-

Ilustrační foto: Unsplash

pracovat systematicky, mít přesnou příručku, materiály, příběhy, pracovní listy a tipy na navazující aktivity, tak mohou doporučit on-line kurzy *Výprava do světa emocí* ve variantě pro rodiče a pro učitele. Kurz pro učitele je hodně intenzivní, snažíme se je hodně podpořovat. Protože, ruku na srdce, nás nikdo pořádně neučil, jak s emocemi pracovat.

Dále nabízíme v Olomouci nově i prezenční kurzy, ať už základní představení SEL nebo témata jako *Podpora zdravých vztahů*, *Regulace nervové soustavy* či různé *muzikohravé aktivity* atd. Zároveň už dva roky běží on-line klub Empatik, což je místo, kde každý měsíc publikujeme dva nové webináře související se SEL, s tím, jak podporovat emoce a vztahy u dětí, a s podporou duševního zdraví u dětí. Máme tam různé tipy na aktivity a spoustu materiálů pro praxi. To vše je k dohledání na www.socioemocniuceni.cz.

tomu rodiče rozuměli a byli do toho pokud možno vtaženi.

Vnímám, že rodiče hodně přemýšlí a řeší emoce v době, když jsou maminky s dětmi na mateřské. Když pak vyrazí do pracovního procesu, tak se jejich pozornost trochu přeorientuje a emoce spíš řeší, až když je dítě třeba extrémně úzkostné, má extrémní strachy a podobně.

Čím dříve ale začneme s dětmi pracovat, tím lépe. Samozřejmě jinak si povídám o emocích s tříletým nebo dvanáctiletým dítětem. Vždycky to musím uzpůsobovat. Ale pokud dvanáctileté dítě má už od tří let nějaký základ a ví, že je v pořádku si o emocích povídat, že to mámu, tátu nebo paní učitelku zajímá, tak na to bude samozřejmě úplně jinak reagovat.

● V čem vidíte nejsilnější poselství SEL?

V tom, aby si dítě uvědomilo, že všechny emoce jsou v pořádku, všechny je můžeme prožívat a vyjadřovat, ale samozřejmě je vždy třeba odlišovat emoci od jednání - je v pořádku, že jsem naštvaný, ale není v pořádku, že ze vzteku někoho praštím.

● Kdyby se chtěl někdo v SEL vzdělávat, co byste mu doporučila?

Záleží na tom, v jaké je roli, učitel nebo rodič, a jak intenzivně do toho chce jít. Za mne je super každý střípek, který pochytíme. Není to o tom, být dokonalý rodič nebo učitel, je to cesta. Já třeba

ba teď v rámci svého mateřství - mám dvě malé děti - zažívám emoce z úplně jiného pohledu a uvědomuji si, že je jednoduché říkat, jak bychom se k dětem měli chovat a reagovat na jejich emoce, ale v praxi je to strašně těžké. Není to tedy o tom, být hned dokonalí, být na sebe přísní, ale budme otevření. Snažme se posouvat a přemýšlet nad emocemi možná trochu jinak, než uvažovali naši rodiče.

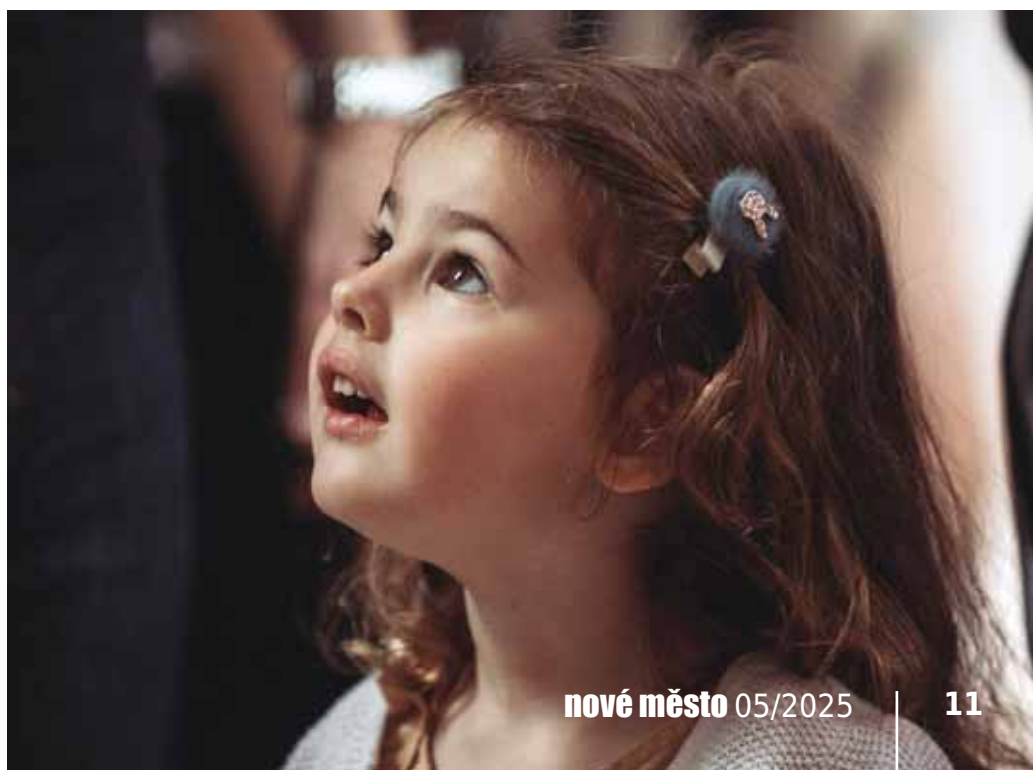
Co se týká vzdělávání, tak můžu nabídnout naši facebookovou skupinu *Socioemoční učení - učíme děti o emocích a o vztazích*. Dáváme tam různé tipy na práci s emocemi. Pokud by někdo chtěl

● Měla byste nějaké doporučení pro rodiče na začátek školního roku?

Spíš přání než doporučení - abychom na sebe netlačili. Září zkrátka bude náročné, než se všechno rozjede. Tak možná nebudeme mít doma pořádně nakliženo nebo nebudeme stíhat všechny rozvojové aktivity, které bychom chtěli. Je to tak úplně v pořádku. Přijměme, že někdy se nám daří všechno líp a jindy to bývá náročnější.

Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová

1. Zkratka anglického *social-emotional learning* - socioemoční učení.

Fara na Křivoklátě jako nové místo setkávání

POSEZENÍ SE SPOLEČENSTVÍM RODIN

„Smějeme se, ale všichni doufáme, že jsme tam poprvé a naposled,“ popisuje snímek z první návštěvy fary v zimě 2024 Marita Majvaldová.

Foto: archiv rodiny Majvaldovy

Na podzim otevírá projekt Živé fary nově zrekonstruovanou faru Křivoklát, která je k dispozici pro pobyt společenství, rodin a přátel. Přinášíme rozhovor s rodinami, které se o její provoz budou starat. Anežka a Mirek Špeldovi, Marita a Jiří Majvaldovi, Jana a Václav Kašparovi a Veronika a Pavel Seidlovi.

● Můžete krátce představit projekt Živé fary?

Pavel: Myšlenka projektu Živých far pochází z hlavy Jana Diblíka. Projekt se snaží podporovat společenství a vracet život chátrajícím farám zároveň. Kostel a fara byly obvykle centrem společenského života farnosti i obce. Chceme navázat na dobrou tradici a dát mnohým zakusit sílu společenství. Již delší

dobu takto fungují fary v Říčkách v Orlických horách a v Sudějově, nyní přibude ta na Křivoklátě.

● Jak jste se k faře na Křivoklátě dostali a čím si vás projekt získal?

Marita: To si pamatuji živě. Týden po porodu dcerky se stavoval brácha (Jan Diblík) a mimochodem nám nabídl péči o provoz fary se slovy, zda nechceme našemu společenství „dát nějaký další smysl“. V tu chvíli jsem měla v hlavě úplně jiné věci, a když jsme za pár dní faru v původním stavu viděli, myslela jsem, že se dočista zbláznil. Ale když jsme se oklepali z počátečního šoku, bylo neoddiskutovatelné, že to bude dílo Boží a my s ním chceme pomoci.

Pavel: S kamarády jezdíme na faru v Říčkách a v Sudějově už léta. Cítil jsem, že je to příležitost, jak můžu nyní zprostředkovat radost ze setkávání se zase jiným skupinám, jak to můžu „vrátit“.

● Jak se vaše skupina rodin dala dohromady?

Václav: Většina z nás se zná z přípravného týmu dobrovolnické brigády SummerJob.

Nějaký čas po tom, co jsme na něj přestali jezdit, jsme se (už v tomto složení) začali docela pravidelně scházet a padl nápad rozjet další SummerJob, jen v menší a punkovější variantě.

A skutečně pak proběhly dva ročníky SummerJob Comeback. Pomáhali jsme na Jesenicku a poté na Břeclavsku, kde se krátce předtím prohnalo ničivé tornádo.

Mirek: Proto se nám Honza s nabídkou trefil do noty. I když jezdit spolu na dovolené a grilovat je větší pohoda, mluvili jsme o tom, že chceme ten čas v budoucnu investovat do nějakého projektu s přesahem. No a podívejte, stačí pomyslet.

● Kdo bude moci faru využívat?

Anežka: Chceme, aby fara sloužila jako místo pro setkávání a žití evangelia.

Kapacita je 6 pokojů, cca 30 lůžek, takže pojme rodiny jako jsme my, ale i početnější skupiny jako farní společenství nebo tábory.

Stačí vyplnit jednoduchý rezervační formulář na krivoklat.zivefary.cz

Veronika: Fara leží uprostřed obce Křivoklát a obklopuje ji dechberoucí krajina Chráněné krajinné oblasti Křivoklát. Do lesa a na výlety, ale i na hřiště je to pár kroků. Lokalita je to podle nás snová.

● V jakém stavu byla fara během předání spolku Živé fary?

Jiří: Fara měla novou střechu, vše ostatní bylo poměrně v dezolátním stavu a s postupem času přibýval také rozsah rekonstrukce. Nakonec to dopadlo tak, že veškeré povrchy, rozvody a vytápění jsou nové. Vzhledem k tomu, že se měnily i dispozice místností, je celý interiér k nepoznání. I proto na ní už rok a půl intenzivně pracují dva řemeslníci. Průběžně přijíždějí také různí brigádníci. Často i gen, kteří tu už dvakrát pořádali jarní brigádu SpringJob.

Nicméně i když se fara na podzim otevírá, práce tady bude dost i nadále. Takže kdyby někdo ze čtenářů měl chuť, určitě je možné přijet pomoci, přispět finančně, nebo na projekt vzpomenout v modlitbě.

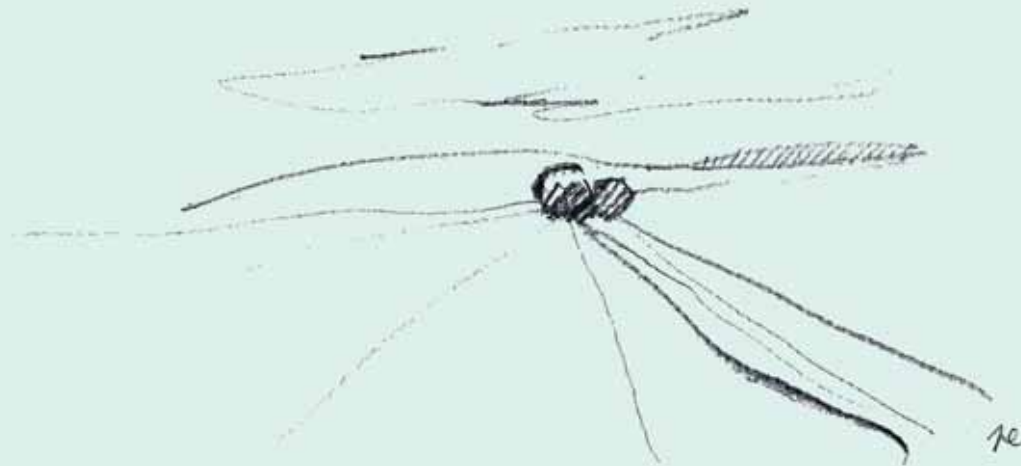
● Co byste faře popřáli?

Jana: Aby se do ní vrátil život a byla místem setkávání různorodých společenství. Aby se sem lidé rádi vraceli, a to nejen kvůli krásnému místu, ale především kvůli duchu, kterého bychom si přáli na faru společně přinést. A aby se tu všichni, kteří budou faru užívat, ať už občasní brigádníci, místní farníci nebo lidé z různých koutů země, cítili vítáni nebo ještě lépe jako domácí, vzali toto místo za své, a aby se po odjezdu cítili občerstvení na těle i duchu!

Za rozhovor děkuje
Magdalena Broschová

„Pracovní dovolená“, fotka z července 2025.

„Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.“

(Lk 15,6)

SLOVO ŽIVOTA

Září 2022

Pastýři ve starověkém Orientu mívali ve zvyku počítat ovce při návratu z pastvy. Pokud by nějaká chyběla, byli připraveni jít ji hledat. Vydávali se i do pouště, v noci, jen aby našli ovce, které se ztratily.

Toto podobenství je příběhem o ztrátě a znovunalezení, který do popředí staví pastýřovu lásku. Všimne si, že jedna ovce chybí, hledá ji, najde a vezme si ji na ramena, protože je oslabená a vystrašená, možná zraněná a není schopná následovat pastýře sama. On ji přinese do bezpečí a nakonec plný radosti pozve své sousedy, aby to společně oslavili.

„RADUJTE SE SE MNOU, PROTOŽE JSEM NAŠEL SVOU ZTRACENOU OVCI.“

Opakující se témata tohoto příběhu můžeme shrnout do tří dějů: ztratit se, nalézt, slavit.

Ztratit se. Dobrou zprávou je, že Pán jde hledat ty, kdo se ztratili. Často se ztrácíme v různých pouštích, které se nás dotýkají, ve kterých jsme nuceni žít nebo ve kterých nacházíme útočiště - v pouštích opuštěnosti, vyloučení, chudoby, nepochopení, nejednoty. I tam nás Pastýř hledá, a i když ho ztratíme z dohledu, vždy nás znovu najde.

Nalézt. Zkusme si představit scénu pastýřova horečného hledání v poušti. Je to obraz, který udivuje svou výstižností.

Můžeme pochopit radost, kterou pocítují pastýř i ovce, a toto setkání vrací ovci pocit bezpečí, protože unikla nebezpečí. Toto „nalezení“ je tedy právě projevem Božího milosrdenství.

Slavit. On svolá své přátele k oslavě, protože chce sdílet svou radost, jako je tomu v dalších dvou podobenstvích, která následují, v tom o ztracené minci a o milosrdném otci¹. Ježíš chce, abychom pochopili, jak důležité je radovat se se všemi, a chránit nás před pokušením soudit druhé. Všichni jsme „nalezcenci“.

„RADUJTE SE SE MNOU, PROTOŽE JSEM NAŠEL SVOU ZTRACENOU OVCI.“

Toto Slovo života je pozváním k vděčnosti za milosrdenství, které má Bůh pro každého z nás osobně. Společná radost nám představuje obraz jednoty, kde neexistuje protiklad mezi „spravedlivými“ a „hříšníky“, ale kde se podílíme na radosti druhých.

Chiara Lubichová píše: „Je to výzva k pochopení Božího srdce, k víře v jeho lásku. Jelikož máme sklon k vypočítavosti a poměrování, někdy se domníváme, že i Bůh má k nám lásku, která by se v určitém okamžiku mohla unavit (...) Boží logika není jako ta naše. Bůh na nás stále čeká - dokonce mu působíme nesmírnou radost pokaždé - byť by to mělo být nekonečně mnohokrát - když se k němu navracíme.“²

„RADUJTE SE SE MNOU, PROTOŽE JSEM NAŠEL SVOU ZTRACENOU OVCI.“

Někdy můžeme my být těmi pastýři, vzájemnými ochránci, kteří se s láskou vydávají hledat ty, kdo se od nás, od našeho přátelství, od našeho společenství vzdálili, hledat ty, kdo se ocitli na okraji společnosti, ztracené, ty malé, které životní zkoušky vytlačily na okraj naší společnosti.

„Někteří žáci chodili do školy jen občas, vypráví jedna učitelka. Během volných hodin jsem chodila na trh poblíž školy. Doufala jsem, že je tam potkám, protože jsem slyšela, že tam pracují, aby si trochu vydělali. Jednoho dne jsem je konečně uviděla a oni byli překvapeni, že jsem je osobně šla hledat, a byli dojatai, jak moc jsou pro celou školní komunitu důležití. Začali tedy znovu pravidelně chodit do školy a to byla skutečně velká sláva pro všechny.“

Patrizia Mazzola
a tým Slova života

1. Srov. Lk 15,8 a 15,11.

2. Ch. Lubichová, Slovo života na září 1986, taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma 2017), str. 369.

Ilustrační kresba: Petr Ettlér

„Pomoc mi přijde od Hospodina, který učinil nebe i zemi.“

(Ž 121,2)

SLOVO ŽIVOTA

Říjen 2025

Kdo v životě někdy neměl pocit, že to nezvládá?

Zažívá to i autor Žalmu 121, který prožívá těžkosti a klade si otázku, odkud může přijít pomoc, kterou potřebuje.

Odpovědí je potvrzení jeho víry v Boha, kterému důvěřuje. Přesvědčení, s nímž mluví o Hospodinu, který bdí nad každým člověkem i celým lidem a chrání ho, vyjadřuje jistotu, která zřejmě pramení z hluboké osobní zkušenosti.

„POMOC MI PŘIJDE OD HOSPODINA, KTERÝ UČINIL NEBE I ZEMI.“

Zbytek žalmu je vlastně hlásáním mocného a milujícího Boha, který stvořil vše, co jest, a stráží to dnem i nocí. Hospodin „nedopustí, aby se tvá noha zvrhla, nebude dřímát tvůj strážce“¹, praví žalmista a touží čtenáře přesvědčit.

Autor zvedl oči², obklopen těžkostmi, hledal oporu vně a mimo své bezprostřední prostředí a našel odpověď.

Zakusil, že pomoc přichází od Toho, který zamýšlel a dal život každému stvoření, v každém okamžiku ho nadále podporuje a nikdy jej neopouští.³

Pevně věří v tohoto Boha, který dnem i nocí bdí nad všemi lidmi – je to „Izraelův strážce“⁴ – do té míry, že se o to musí podělit s ostatními.

„POMOC MI PŘIJDE OD HOSPODINA, KTERÝ UČINIL NEBE I ZEMI.“

Ve chvílích nejistoty, úzkosti a tísně, říká Chiara Lubichová: „Bůh chce, abychom věřili v jeho lásku, a žádá nás o projevy důvěry. (...) Chce, abychom využili těchto tíživých okolností a ukázali mu, že věříme v jeho lásku. A to znamená, abychom věřili, že je naším Otcem a myslí na nás. Hodit na něj všechny své starosti. Složit je na něj.“⁵

Jak se však pomoc, která přichází od Boha, dostane ke každému z nás?

Písmo svaté vypráví množství příběhů, v nichž se to projevuje skrze činy mužů a žen, jako jsou Mojžíš, Eliáš, Eliša nebo Ester, kteří byli povoláni, aby se stali nástroji Boží péče o lidi nebo o nějakou konkrétní osobu.

Pokud i my „zvedneme oči“, poznáme působení lidí, kteří nám vědomě či nevědomě přicházejí na pomoc, budeme vděční Bohu, od něhož veškeré dobro vždy pochází (On stvořil srdce každého člověka), a budeme o tom moci svědčit druhým.

Je ovšem těžké si to uvědomit, pokud jsme uzavřeni do sebe a v těžkých chvílích přemýšlíme, jak to zvládneme vlastními silami.

Když se však otevřeme, rozhlédneme se kolem sebe a zvedneme oči, zjistíme, že i my můžeme být nástroji Boha, který se stará o své děti. Rozpoznáme potřeby druhých a můžeme jim být cennou pomocí.

„POMOC MI PŘIJDE OD HOSPODINA, KTERÝ UČINIL NEBE I ZEMI.“

Roger z Kostariky vypráví: „Jeden můj známý kněz mi dal vědět, že si někdo přijde vyzvednout pleny pro dospělé, které mu dala k dispozici solidární skupina⁶, ke které patřím, protože jsme věděli, že je potřebuje jeden z jeho farníků. Zatímco jsem na něj čekal, viděl jsem, jak kolem mého domu prochází sousedka, která byla ve velmi tíživé situaci. Dal jsem jí proto posledních sedm vajec, která jsem měl, spolu s dalšími potravinami. Byla překvapená, protože neměla nic k jídlu pro sebe, svého manžela ani pro děti. Připomenul jsem jí Ježíšovu výzvu ‚prostě a dostanete‘ (Mt 7,7) a zdůraznil jsem jí, že On je pozorný k našim potřebám. Vrátila se domů šťastná a vděčná Bohu.“

Odpoledne přijel člověk, kterého poslal onen kněz. Pozval jsem ho na kávu. Byl to řidič kamionu a při rozhovoru jsem se ho zeptal, co převáží. ‚Vejce,‘ odpověděl a chtěl mi jich dát dvaatřicet.“

Silvano Malini a tým Slova života

1. Ž 121,3.

2. Srov. Tamtéž, v. 1.

3. Srov. Tamtéž, v. 8.

4. Tamtéž, v. 4.

5. Ch. Lubichová, *Conversazioni*, Roma 2019, P. 279.

6. „Gruppo di acquisto solidale“ je systém hromadného nákupu zboží přímo od výrobců nebo pěstitelů za férovou cenu, pozn. překl.

Ilustrační foto: Korneil Brosch

Bezdomovec

Jako příslušník Policie ČR jsem se ve službě setkával s různými lidskými osudy. Ve většině případů to bylo v rámci všelijakých kontrol nebo zákroků a zásahů. Jednou jsme s kolegou nad ránem, pár hodin před koncem čtyřadvacetihodinové služby, projížděli lesoparkem, který byl součástí našeho obvodu. Byla deštivá listopadová noc, prostě psa bys nevyhnal. Povšimli jsme si, že nedaleko od cesty sedí na lavičce uprostřed louky shrbená postava. Kolega zabočil autem k lavič-

ce a v kuželech světla jsme skrz padající déšť, teď už i se sněhem, uviděli člověka ve velmi ošuntělém a na první pohled promočeném oblečení. Kolega utrousil: „Zase nějaký bezdák,“ ale přesto jsme vystoupili, abychom vzápětí zjistili, že to je skutečně tak.

Muž bez domova nám třesoucí se rukou podal občanský průkaz a my ho po rutinní kontrole, při níž jsme zjistili, že je k našemu překvapení střízlivý, ponechali na místě a vrátili se do tepla nastartovaného auta. Kolega zacouval zpět na cestu, abychom pokračovali. V tom jsem se podíval na teploměr, který ukazoval jeden stupeň nad nulou, a hlavou mi bleskla vzpomínka na podobenství o milosrdném Samaritánovi. „Aby nám tady tak do rána zmrznul,“ povídám kolegovi. Ve chvíli jsme rozhodli, že ho tam tak nechat nemůžeme.

Na služebnu jsme ho vzít nemohli, protože k tomu musí mít policie zákonné důvody. A mezi ty milosrdenství nepatří. „Hele máme na baráku staré vyřazené uniformy, co kdybychom mu sem něco přivezli,“ povídám. Kolega po chvíli souhlasil, a tak jsme odjeli na základnu, tam vyhrabali nepoužívanou, už vyřazenou zimní bundu, svetr, kalhoty a zimní boty. Odpárali jsme označení Policie ČR, odstranili hodnotní a odvezli vše bezdomovci. Asi nikdy nezapomenu, jak se na nás podíval. Ti, co by ho za běžných okolností vyhodili z parku nebo ho nějak jinak perzekvovali, ho najednou přijeli obléknout. Bunda mu byla velká, takže se do ní zabalil jak do spacáku a my ho mohli zanechat bez obav na místě. Ráno jsme ještě zkontrolovali, zda je v pořádku a to už byl na odchodu k nedaleké tramvaji, aby v její teplé náruči dospal noc.

P.

Při nakupování

Nakupoval jsem v obchodě, kde jsem příležitostným zákazníkem. Zaplatil jsem a doma jsem zjistil, že mi u jedné položky naučtovali o jeden kus méně. Bylo mi trapné se vracet, nechtělo se mi. Napadlo mě, že bych příště mohl zaplatit více, vždyť tam chodím opakovaně. Ale něco mi říkalo: „Ne, jdi hned.“ Tak jsem se tam vypravil a chybějící položku zaplatil. Druhý den jsem šel nakoupit pár věcí do jiného obchodu s potravinami. Zaplatil jsem a odešel. Když jsem byl na přechodu pro chodce, přiběhla ke mně paní pokladní a podala mi kávu, kterou jsem zaplatil a zapomněl tam. Navíc hodnota té kávy byla téměř stejná jako cena zboží z předchozího dne, které jsem šel doplatit.

M.

Nablízku Ježíšovi, nablízku druhým

Jsme s manželkou oba v důchodu. Netlačí nás časová náročnost zaměstnání, a tak můžeme chodit denně na mši svatou. Blížkost Ježíšovi nám umožňuje být nablízku i našim bližním.

V květnu 2025, kdy bylo Slovo života „Pane, ty víš všechno – ty víš, že tě miluji“, jsem měl několik dní virózu a nemohl jsem chodit denně na mši svatou. Tak jsem tuto větu mohl říkat Pánu Ježíši i v této situaci.

Jedna naše známá má problémy s bolestmi nohou. S manželkou se snažíme být jí nablízku. Chodíme ji navštěvovat a při každé návštěvě a kávě nasloucháme vyprávění o jejím trápení.

Moje sestra má také vážné zdravotní problémy. Snažíme se být nablízku i jí a nabízet možnost odvozu na různá vyšetření.

J.

Mír převyšující polarizaci

DUCHOVNÍ INSPIRACE V PRAXI

Přinášíme další kapitolu z knihy BLÍZKOST, BOŽÍ STYL v životě a myšlení Chiary Lubichové. Tentokrát se věnuje míru, polarizaci, tomu, jak vést dialog. Téma velmi aktuální.

„Milovat vlast druhých jako svou vlastní,“¹ navrhuje Chiara a rozšiřuje Ježíšovo přikázání lásky k bližnímu do stále širších podob.² Zdá se to absurdní: urážejí mě, očerňují mě, a dokonce mě bombardují! Ježíš však neřádal nic menšího – v horském kázání vybízí učedníky, aby milovali své nepřátele, aby byli dokonalí jako děti jeho Otce, který „dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým“ (Mt 5,45).

„Milovat vlast druhých jako vlastní“ – Chiara Lubichová měla tento sen zjevné prorocké šíře ve svém srdci od konce padesátých let a svěřila se s ním svým nejbližším spolupracovníkům. V posledních desetiletích svého života ho navrhovala „nahlas“ jako princip nové politiky poslancům různých uskupení při příležitosti národních a mezinárodních konferencí. Před 135 poslanci katalánského parlamentu prohlásila, že je hluboce přesvědčena, že „nejvyšší důstojností pro lidstvo by bylo (...) necítit se jako množina národů, často ve vzájemném konfliktu mezi sebou, ale, díky vzájemné lásce, jako jeden jediný lid, obohacený rozmanitostí každého z nich, a proto strážce jednoty v různých identitách“³. A to je to – pokračuje Chiara – co se snaží členové Hnutí ná-

ležející k různým národům žít s gesty přátelství a míru, a to i v dramatických okamžicích.

V dnešním světě rozervaném „světovou válkou po částech“ se však takový návrh může zdát fata morgána, přestože připomíná Boží plán s lidstvem, za který se Ježíš modlil před svou smrtí a vzkříšením: „Otče (...) ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě“ (srov. Jan 17,21). „Všichni jedno!“ komentuje Chiara. „Učinit ze země jedinou rodinu, kde pravidlem každého pravidla je Láska“⁴ a vztahy mezi lidmi a národy se podobají vztahům mezi bratry a sestrami. Jakou cestou se však vydat, abychom dosáhli míru? Jak můžeme přispět k jeho budování?

V návaznosti na „lásku k vlasti druhých jako k vlastní“ nacházíme další zásadu Chiary Lubichové, stejně smělou a provokativní: „Stranu druhých je třeba milovat jako svou vlastní.“ Nazývá to „zdanlivým paradoxem“, ale přesto ho předkládá jak politikům, tak občanům patřícím k různým stranám.⁵ Stejně jako předchozí i toto pozvání vychází z pohledu sblížení, kde rozšiřuje mezilidské vztahy i na vztahy v politice. To zdůrazňuje i kardinál Maria Martini: Politická činnost je nejvyšší formou blízkosti.

Ilustrační foto: Marek Trizuljak

Stávat se blízkým je dynamika, která v této oblasti vyžaduje ochotu „naslouchat uchem srdce“ i politickému protivníkovi – vést s ním dialog pro zacelení trhlin, s kreativitou učinit první krok, bez předsudků se vžít do kůže druhého a hluboce respektovat jeho vizi. Stručně řečeno, k překonání konfliktů je zapotřebí umění milovat, a pokud protivník – překvapený a zasažený naším postojem – udělá totéž, polarizace se může stát prostorem pro upřímný dialog, který se stane konstruktivním pro nová řešení, i když se zdá, že tomu brání lidská omezení a selhání. Společného dobra a míru lze dosáhnout pouze společně.

Polarizace názorů se neomezuje pouze na politickou sféru: vzniká také mezi jednotlivci, v malých komunitách, ve skupinách angažovaných pro stejný cíl, jehož dosažení je obtížné právě kvůli protichůdným názorům.

Někdy vznikají dva zdánlivě neslučitelné póly: jeden toužící po radikální změně v souladu s dobou, druhý pevně zakotvený v tradici. V tomto nebo jiných případech může existovat tendence stranit lidem, kteří sdílejí naše

názory, a odmítat ty, kteří jim oponují. Je to fenomén naší doby, který roste téměř všude.

Co dělat tváří v tvář takovým situacím? Jak se můžeme stát tvůrci míru a bratrství?

Když Ježíš – poznamenává Chiara – slíbil učedníkům, že zůstane navždy s nimi, „měl také na mysli nás všechny, kteří budeme muset žít uprostřed složitého každodenního života“ a „protože je vtělená Láska, musel si myslet: ‚chtěl bych být stále s lidmi, chtěl bych s nimi nést každou starost, rád bych jim radil, chtěl bych s nimi chodit po ulicích, vstupovat do domovů‘, oživit mou přítomností jejich radost“⁶. Ježíš pak dává pocítit svou blízkost, kterou tvoří láska a světlo, síla a odvaha, také pro budování společenství.

Aby však On mohl plně žít mezi členy komunity, je nezbytné také naše osobní nasazení, aby byl ponechán prostor pro jeho Ducha. Je to závazek, který může někdy stát hodně. Při řešení dané situace nebo při rozhodování mohou být přesvědčeni, že můj způsob myšlení je správný. Mé vzdělání a kompetence mě o tom ujišťují. Můj kolega však

může být stejně tak přesvědčen o sobě samém. Možná s ním spolupracuji už léta, možná jsme se dokonce rozhodli žít vzájemnou lásku, a přece jsou jeho myšlenky v rozporu s mými. Chiara, na základě své zkušenosti prezidentky Díla Mariina, nám navrhuje způsob, jak nerozbit vztahy: „umět ztrácet“.

Jak řekla skupině mladých fokolarínů, abychom mohli v klidu a pokoji pokračovat v Božím díle, je nezbytné být „připraven vzdát se svých vlastních myšlenek, odsunout stranou své vlastní myšlenky, dokonce i své vlastní inspirace“⁷ před svým bratrem nebo sestrou, protože „to, co obvykle překáží, jsou myšlenky, protože každý se možná drží svého způsobu uvažování“⁸. To neznamená vzdát se svých přesvědčení, naopak je důležité je vyjadřovat a nabízet s odstupem, s pokorou a zároveň být připraven je ztratit s vědomím, že náš pohled je vždy omezený.

V tomto ohledu nám přichází na pomoc starodávný indický příběh: skupinka slepých lidí se přiblíží ke slonovi, aniž by věděli, jak vypadá. První se dotkne nohy a řekne, že slon je sloup, druhý se dotkne chobotu a odpoví: „Ne,

je to trubka!“ Třetí se nakonec dotkne ocasu a řekne: „Vůbec ne, je to provaz!“ Mezi třemi slepci tedy existovaly velké rozdíly v názorech. Každý z nich se na základě svého „pozorování“, když se dotýkal jen části zvířete, domníval, že zná skutečnou podobu slona.

V každém případě, aby člověk „ztratil“ svůj pohled, potřebuje pružnost a také určité „hrdinství“ lásky. „Ztrácení“ není cílem samo o sobě. Tato dispozice, pokud je žita z lásky, mě činí „propustným“, abychom použili šťastný výraz jezuitského sociologa P. Gilgera. Přijímám myšlenku druhého bez filtrů, a když tak učiním, uzavírá jezuita, bude to posílení dialogu, který se stane plodivým něčím, co přesahuje návrhy jednotlivců.⁹

Také Chiara si je jistá, protože to slíbil Ježíš, že budeme-li všichni v takové dispozici, světlo jeho Ducha nás bude moci vést k zacelení trhlin a naměřovat nás na cesty nového řešení (srov. Jan 13,17). Naše svoboda však zůstává spolu s uměním čekat a možná zůstat v nejistotě. Tento podnět je zjevně inspirován životem první jeruzalémské komunity, kdy díky naplno žité vzájemné lásce „byli jedno srdce a jedna duše“ (srov. Sk 4,32). Ani tehdy však nechyběly neshody: apoštol Pavel, aby vyřešil konfliktní situaci, která vznikla mezi křesťany v korintské komunitě, je důrazně vyzývá, aby se sjednotili v Kristu, v jeho Duchu, aby mohli být „jednomyslní v řeči“ a „stejně usuzovali a stejně smýšleli“ (srov. 1 Kor 1,10).

Chiara si je dobře vědoma obtíží při dosahování jednoty smýšlení a vybízí nás, abychom všechny vztahy budova-

li s „pokorou, mírností a trpělivostí“ a vzájemnou snášenlivostí (srov. Ef 4,2-3). A nejen to: je lepší, opakovala, „raději se ohnout než zlomit“. Tato dynamika nevylučuje naše přijetí kříže, ba je to jedna z „Bohem požehnaných“ charakteristik, které „udržovaly a pomáhaly dozrávat“ jednotě v Hnutí¹⁰.

Pokud se budeme snažit žít takto v našich rodinách, školách, firmách, malých komunitách, budeme schopni postupně stoupat na globální rovinu a ovlivňovat i mírové procesy. Mír a sociální harmonie totiž začínají v našich srdcích a stoupají k druhému.

Po druhé světové válce napsala Chiara v článku v časopise „Fides“ o „skutečném míru“: „Ať si lidská mysl láme hlavu, aby našla řešení dnešního dramatu. Nenalezne ho jinde než v Ježíši. Nejen v Ježíši žijícím v nitru každého z nich, ale v Ježíši, který kraluje ‚mezi‘ dušemi. Nemají čas diskutovat, protože On dává příliš jasně vidět těm, kteří jsou sjednoceni s druhými v jeho jménu a zůstávají v něm, co ‚je třeba udělat‘, aby byl ve světě obnoven pravý mír.“¹¹ Ohnivá slova, která hovoří o možnosti, o cestě ke změně společnosti prostřednictvím vzájemné lásky. Potvrzují to plody vzešlé v komunitě Hnutí.

I v naší dnešní složité společnosti se od nás všech žádá, abychom žili a pracovali pro bratrštější svět, pro soužití respektující druhé. Bez tohoto úsilí není možné překonat rozdíly, konflikty a polarizaci nejen mezi lidmi, kteří žijí a pracují společně, ale také mezi těmi, kteří mají ve svých rukou osudy národů, z nichž každý má svou vlastní identitu.

Významné je to, co Chiara upřesnila ve svém projevu k UNESCO u příleži-

losti udělení Ceny za výchovu k míru: „Samozřejmě, že pro každého, kdo se dnes připravuje na to, aby překonal hory nenávisti a násilí, je to obrovský a těžký úkol. Ale to, co je nemožné pro miliony izolovaných a rozdělených lidí, se zdá být možné pro lidi, kteří učinili ze vzájemné lásky a vzájemného porozumění základní motiv svého života,“ protože „pokud se dva nebo více lidí spojí v pravé lásce, Kristus, který je Pokoj, je přítomen mezi nimi. A jaká větší záruka může existovat pro toho, kdo chce být nástrojem bratrství a pokoje?“¹²

Převzato z knihy Vicinanza, lo stile di Dio nella vita e nel pensiero di Chiara Lubich, Città Nuova Editrice, Řím 2024, str. 59-65.

1. Projev k hnutí Nové lidstvo *Per una civiltà dell'unità (Pro civilizaci jednoty)*, 11. června 1988, srov. Città Nuova, 32 (1988) 12, str. 30-36.
2. Ch. Lubichová, *Výbor z díla*, nakladatelství Nové město, 2016, str. 306 (Maria - pouto jednoty mezi národy).
3. Ch. Lubichová, projev ke skupině politiků katalánského parlamentu, Barcelona, 29. listopadu 2022.
4. C. Lubich, *La rivoluzione cristiana (Křesťanská revoluce)*, in „Gen's“, (1975), str. 1.
5. C. Lubich, *Discorsi in ambito civile e ecclesiale (Projevy v oblasti církevní i veřejného života)*, cit., str. 82-87: 85. Ke slovenskému parlamentu, 10. května 2001.
6. Ch. Lubichová, Slovo života na květen 2002 (in Nové město 5/2002, str. 15).
7. srov. Ch. Lubichová, *Gesù in mezzo (Ježíš mezi námi)*, a cura di J. Povilus e D. Falmi, Città Nuova, Roma 2019, str. 60 přidat: promluva na škole fokolarínů, Loppiano, 14. června 1988.
8. Tamtéž, str. 59, odpověď skupině mladých, Ala di Stura, 12. srpna 1963.
9. Srov. P. Gilger, S.J., *Public relations in a Secular Age: the role of the Focolare Movement*, Focolare Forum for Dialogue and Culture, March 3-4 2023, k dispozici na youtube.com.
10. C. Lubich, *La carità come ideale*, in *Scritti Spirituali/3*, Città Nuova, Roma 1979, str. 91-95.
11. C. Lubich - I. Giordani, *Erano i tempi di guerra...*, Città Nuova 2007, str. 47.
12. C. Lubich, *Discorsi in ambito civile e ecclesiale (Projevy v oblasti církevní i veřejného života)*, a cura di V. Araújo, Città Nuova-Centro Chiara Lubich, Roma 2020, str. 39-43: 41-42.

Spiritualita jednoty ve světle synodní cesty církve

Z Hnutí FOKOLÁRE NA CESTĚ SYNODALITY

Když papež František vyhlásil v roce 2021 synodu o synodalitě, vyvolalo to mnoho otázek a také různé obavy i očekávání. My, kdo jsme se cítili být povoláni k životu spirituality jednoty, jsme intuitivně vnímali, že se zde otevírá možnost k pronikání této duchovní cesty do celé církve. Zároveň jsme vytušili, že to nebude proces bezbolestný, protože ze svých zkušeností víme, že jednota je dar, o který je třeba neustále bojovat.

Ilustrační foto: Petr Polanský, Člověk a Víra

V říjnu 2024 byla zakončena první fáze této synody vydáním „Závěrečného dokumentu 16. řádného všeobecného shromáždění biskupské synody“ (ZD), který odráží výsledky široce pojatých konzultací probíhajících v minulých čtyřech letech po celém světě. Velkou novinkou je, že papež František tento dokument podepsal a přijal jako součást učitelského úřadu církve, čímž učinil nikoli zanedbatelný krok v uplatňování církevní autority.

Zkusme se podívat na ZD z těchto dvou hledisek: jak se v něm odráží spiritualita jednoty a s tím související způsob rozhodování a uplatňování autority.

ZD ve svém celkovém pojetí hluboce **reflektuje a podporuje spiritualitu jednoty**, a to jak ve své základní vizi synodality, tak i v konkrétních odkazech na biblické pasáže. **Spiritualita jednoty je v dokumentu chápána jako základní prvek povahy církve a jejího poslání ve světě.** ZD přímo cituje verš Jan 17,21 („aby všichni byli jedno“) jako modlitbu Krista za jednotu učedníků (č. 40), která je **hnací silou**

ekumenického úsilí (č. 122) i **cesty k plnému společenství.**

Rovněž odkazuje na verš Mt 18,20 („kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich“) v souvislosti s **eucharistickým i synodálním shromážděním** a zdůrazňuje, že spojení mezi nimi je úzké, neboť v obou se reálně uskutečňuje **příslib Ježíšovy přítomnosti** mezi lidmi shromážděnými v jeho jménu (č. 27).

ZD definuje synodalitu jako „společné kráčení křesťanů s Kristem směrem k Božímu království, a to **ve spojení s celým lidstvem**“ (č. 28). Synodalita je chápána jako cesta duchovní obnovy a strukturální reformy, jejímž cílem je, aby se církev stávala více participativní (tj. s aktivním zapojením co nejlépe).

*„Cesta synodality, po níž katolická církev kráčí, je a musí být ekumenická...“
jak se uvádí v Závěrečném dokumentu
16. řádného všeobecného shromáždění biskupské synody.*

šího počtu lidí) a zaměřená na misijní poslání; aby tedy církev byla schopnější **kráčet s každým člověkem** a vyzářovat Kristovo světlo. Synodální putování znamená zaměřit se na „**plnou a viditelnou jednotu křesťanů**“ (č. 4).

ZD (č. 56) v této souvislosti cituje dobře známou větu z prvního odstavce koncilní konstituce *Lumen gentium*, že církev je totiž v Kristu „jakoby svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva“. Odtud se odvíjí identita Božího lidu, zakotvená ve křtu, která je povoláním ke svatosti a k misii a je pozváním všech národů k přijetí spásy. Tato identita se uskutečňuje jako jeden lid, protože „**Bůh si nepřál posvětit a spasit lidi jednotlivě, s vyloučením jakéhokoliv vzájemného vztahu, nýbrž chtěl z nich vytvořit lid**“ (č. 16).

Pro charakteristiku jednoty ZD často používá termín „harmonie“. Uvádí, že **Duch Svatý „nepřestává ve svém lidu vzbuzovat jednotu jako harmonii rozdílů“** (č. 1, č. 39). Různorodost charismat, povolání a služeb, vycházející ze svobody Ducha Svatého, směřuje k jednotě církevního těla Kristova. **Církev je charakterizována jako orchestr** (č. 42), kde každý nástroj (každý člen) si zachovává své jedinečné rysy, ale slouží společné melodii.

Za podstatnou součást synodální cesty je považována ekuména. „**Cesta synodality, po níž katolická církev kráčí, je a musí být ekumenická**, stejně jako ekumenická cesta je cestou synodální“ (č. 23). Zdůrazňuje se potřeba duchovní obnovy, pokání a uzdravení paměti z ran z minulosti. Dokument s vděčností přijímá pokrok v ekumenických vztazích a vidí účast bratrských delegátů z jiných církví na synodálním shromáždění jako obohacující.

V č. 50 ZD explicitně vyzývá k „**opravdové konverzi vztahů**“ v církvi, což zahrnuje péči o **vztahy mezi muži a ženami, v rodinách a mezi různými kulturními a sociálními skupinami**. Uznává „bolest z pocitu vyloučení nebo odsouzení z důvodu manželské situace, kvůli identitě či sexualitě“ a zdůrazňuje potřebu „**autentičtějších a smysluplnějších vztahů**“. Vyzývá také „k pozornému a citlivému naslouchání hlasů obětí ... sexuálního, duchovního, ekonomického, institucionálního, mocenského zneužívání a zneužívání svědomí“ (č. 55).

Uvědomujeme si, že právě v **požadavku uzdravit vztahy synodální cesta velice souzní s naší snahou**

o obnovu Díla v duchu tvořivé věrnosti. Nad tím jsme se již zamýšleli v souvislosti s nutností vstoupit „do domu sebepoznání“, kde jsme pochopili, že nikdo z nás není soudcem druhého, ale všichni jsme si navzájem dlužníky s povinností splácet dluh vzájemnou láskou, jak nás napomíná svatý Pavel: „Nebudte nikomu nic dlužni – jen vzájemnou lásku“ (Řím 13, 8). Častým prvním krokem k obnově vztahů je uznání různých diskriminujících postojů, jichž jsme se dopouštěli třeba i v dobré víře, ale nikoli v souladu s duchem charismatu jednoty.

Zde je třeba si pozorně všimnout toho, co ZD říká o **uplatňování autority**, vnímané jako **sdílené**, a o **rozhodování**, které je chápáno jako **komunitární**. I v tom je spiritualita jednoty zajedno se synodní cestou univerzální církve, i když v obojím se má její uvádění do praxe ještě mnoho co učit a zlepšovat.

V ZD se **komunitární rozhodování a sdílené uplatňování autority** projevuje jako **základní a konstitutivní rozměr církve** (č. 28). Tento proces zahrnuje grémia na různých úrovních života církve konaná za účelem vzájemného naslouchání, dialogu a komunitárního rozlišování a také k hledání shody a k přijímání rozhodnutí při **diferencované spoluzodpovědnosti**.

Klíčovým biblickým odkazem je výrok apoštolské obce v Jeruzalémě: „**Rozhodl totiž Duch Svatý i my**“ (Sk 15,28), což podtrhuje společné, Duchu

otevřené rozhodování. Takovéto komunitární rozlišování vyžaduje „**vnitřní svobodu, pokoru, modlitbu, vzájemnou důvěru, otevřenost vůči novému a odevzdanost do Boží vůle**“ (č. 82). Pod tyto požadavky se může „vlastní krvi“ podepsat každý, kdo chce žít spiritualitu jednoty.

Rozlišování je **tím bohatší, ale také náročnější, čím více lidem se při něm naslouchá**. Musíme se naučit více uplatňovat to, co církevní dokumenty označují jako **sensus fidei** (mysl pro víru), který „spočívá v jisté spřízněnosti (*connaturalitas*) s božskými skutečnostmi“ (č. 22) a umožňuje věřícím intuitivně pochopit, co je v souladu s pravdou Zjevení. V č. 82 ZD říká, že při procesech rozhodování se má naslouchat všem, včetně těch, kteří se nacházejí na okraji křesťanského společenství a lidské společnosti.

Tento požadavek se ozývá i ve výzvě prezidentky Hnutí fokoláre Margaret Karamové, týkající se přípravy nadcházejícího Generálního shromáždění v březnu příštího roku: „Cesta [k přípravě GS] již začala v našich komunitách, které jsou všechny zapojeny do první fáze konzultací. Srdečně vás zvou, abyste prožili tuto důležitou etapu, s okamžiky hlubokého naslouchání a společného rozlišování, **pokračováním v synodální zkušenosti**, kterou jsme se naučili a prožili během synody. Opravdu doufám, že účast bude co nejširší, protože **všichni jsme spoluzodpovědní**, tedy protagonisté: členové různých křesťanských církví, různých náboženství nebo ti z nás, kteří se neztotožňují s žádným náboženským vyznáním. Udělejme vše pro to, aby se i ti nejmenší, dospívající a mladí lidé mohli aktivně účastnit se svou spontánností a kreativními nápady. **I ti, kteří se z nějakého důvodu vzdálili od Hnutí**, jsou zváni, aby přispěli svým dílem.“

Souhrnně řečeno, synodalita nás vede k vizi církve, kde **autorita** není vykonávána shora dolů a v izolaci od jejího těla, ale je **sdílenou službou Božímu lidu**, založenou na vzájemném naslouchání, rozlišování vedeném Duchem Svatým a při diferencované spoluzodpovědnosti všech pokřtěných. A přesně takový způsob vedení hledá i dnešní Dílo Mariino: vedení vycházející z autority Ježíše přítomného ve společenství, na němž se různým způsobem podílejí všichni, kdo se cítí být k životu v Díle povolání a chtějí být jeho živými údy.

Jiří Kratochvíl

Spiritualita
jednoty je
v dokumentu
chápána
jako základní
prvek povahy
církve
a jejího poslání
ve světě.

SummerJob opět pomáhal

Z Hnutí FOKOLÁRE
ŽIVOT GEN

Foto: Josef Vjškovský

Natírali střechy či ploty, štípali dříví, malovali pokoje nebo pomáhali na zahrádkách. Takový byl týden 150 mladých dobrovolníků z celého Česka, kteří v rámci SummerJobu pomáhali seniorům a potřebným ve Šluknovském výběžku. V regionu pracovali letos potřetí, a stejně jako v minulých letech, i letos bez nároku na odměnu. Kde se uskuteční sedmnáctý ročník prozatím organizátoři nedokážou říct přesně, ve hře je několik lokalit.

Šestnáctý ročník dobrovolnické brigády SummerJob se nesl v duchu přátelství a sdílené radosti z nezištné pomoci. Obyvatelé Šluknovského výběžku dobrovolníky již dobře znali z předchozích dvou ročníků, a tak měli o jejich práci velký zájem. Celkově se letos dobrovolníci ve věku od 18 do 35 z celého Česka

vypořádali s 94 pracemi, které si pro ně místní připravili. Pokaždé navíc bez nároku na odměnu - pouze za oběd. A nezalekli se ničeho: natírali střechy i ploty, štípali dříví, malovali pokoje i pleli záhony. „Celý den jsme čistili plot od lišejníků u starších manželů,“ popsala například svůj den Klára Jurásková. Doplnila, že práce pro ni byla zajímavá: „Pro nás to byla jednoduchá práce, ale manželé byli nesmírně vděční. Povídali jsme si u oběda a dozvěděli se, že pán nedávno přišel o nohu, což je přimělo požádat SummerJob o pomoc.“

Na jeden ze svých dní vzpomínala i Magdaléna Samcová, která letos pomáhala seniorům a potřebným již počtvrté: „Poslední den jsme byli u stejných lidí jako loni. Pán nám hrál na kytaru, povídali jsme si a pleli zahradu. Bylo to velmi lidské setkání. Lidé se často diví, že mladí pracují celý tý-

den zadarmo, a ještě si platí ubytování a stravu. Ale právě to, že je to nezištné, otevírá srdce - jejich i naše.“ A zrovna práce na zahradě byla letos nejčastější aktivitou, se kterou potřebovali místní pomoci.

SummerJob a Hnutí fokoláre

SummerJob založili mladí lidé z Hnutí fokoláre a i dnes je v organizačním týmu celá řada mladých, kteří se aktivně scházejí v Hnutí ve skupinkách gen. „Je pro mě vzácné, že můžeme během jednoho týdne nejen pomoci mnoha lidem, ale také ukázat druhým hodnoty, které jsou pro nás ve Fokoláre a církvi samozřejmostí. Jsem vděčná za všechny zkušenosti, které jsem mohla na SummerJobu prožít a také za podporu celého Hnutí, ať už v modlitbě nebo v osobní přítomnosti několika fokolarínek a fokolarínů,“ říká Sára.

Sára Suchá, letošní šéfkyně SummerJobu, doplnila: „Máme za sebou 549 člověkodnu práce, tedy více než rok a půl práce jednoho člověka. Letošní ročník byl mimo jiné výjimečný tím, že ze 150 dobrovolníků více než polovina prožila SummerJob poprvé.“

Průměrný věk účastníků byl 28,5 roku a na Krásnohorskou přijeli pomáhat programátoři, učitelé, vědci, náměstkové ministra nebo fyzioterapeutka, voják či zpěvačka. „Projekt SummerJob je výjimečný tím, že propojuje lidi napříč generacemi i napříč profesemi, což je nesmírně obohacující,“ říká Sára Suchá. V rámci doprovodného programu pro účastníky i místní proběhla již tradiční tancovačka na téma růžová, přátelské fotbalové utkání nebo mše při svíčkách.

Sára Suchá
a Tomáš Matoušek

V minulosti dobrovolníci ze SummerJobu pomáhali na Manětínsku v Plzeňském kraji, na Broumovsku v Královéhradeckém kraji, v Rychlebských horách v Olomouckém kraji nebo v Novohradských horách v Jihočeském kraji. Letos se uskutečnil poslední ročník na Šluknovsku a v příštím roce se přesune na nové místo.

Žena víry

Z Hnutí FOKOLÁRE

Osobní vzpomínky na Marii Voce - Emmaus

Přivítání Marie Voce Emmaus v Centru Mariapoli v Praze-Vinoři.

Foto: Filip Koteck

20. června 2025 zemřela Maria Voce, první prezidentka Hnutí fokoláre po zakladatelce Chiaře Lubichové. Maria Voce od ní dostala jméno „Emmaus“, které pokládala za svůj celoživotní program: putovat společně, v důvěře v Boží přítomnost uprostřed jeho lidu. V roce 2011 podnikla zahraniční cestu, při níž navštívila také komunitu Hnutí fokoláre v České republice.

Od roku 2014 do roku 2020 jsem měl tu čest být v úzkém kontaktu a spolupracovat s Marií Voce jako její poradce.

Především si velmi cením odvahy, s jakou se v roce 2008 ujala svého úkolu prezidentky. Její volba tehdy nebyla snadná. Určitá část Generálního shromáždění se domnívala, že ještě není vhodná doba na generační změnu, kterou ona představovala. Přesto se v okamžiku, kdy byla zvolena, ujala své role s delikátností, inteligencí ale zároveň s velkou rozhodností, která nikoho nenechala na pochybách, že si je plně vědomá své odpovědnosti a připravená se jí ujmout.

Osobně si myslím, že byla člověk pro tuto úlohu velmi vhodný. Měla jisté přirozené předpoklady. Bylo snadné s ní spolupracovat, protože vždy dávala přednost vztahu s každým z nás před čistě pracovními záležitostmi. Pokud jsme něco spletli nebo udělali něja-

Foto: Markéta Jirů

Na snímku s Giancarlem Falettim, tehdejším spolupředsedou Hnutí fokoláre, a Marií Koukolovou, tehdejší zodpovědnou za Hnutí fokoláre v České republice.

kou chybu, dokázala to korigovat, aniž by tíhu nechávala dopadnout na toho, kdo to zavinil. Jednou, když jsem přišel pozdě na setkání generální rady, než jsem stačil cokoliv říct, okamžitě mě zbavila mých rozpaků - přivítala mě větou, ve které již byla odpověď na moji nevyřčenou omluvu a zároveň mě uvedla do toho, o čem byla řeč. To vše s určitou dávkou humoru, který jí byl vlastní.

Měla geniální paměť. To mě někdy přivádělo do úzkých. Stávalo se poměrně často, že na chodbě při náhodném setkání začala citovat z mailu, který jsem jí před nějakou dobou poslal, a odpovídala na jednotlivé body. V množství korespondence, kterou dostávala, to bylo obdivuhodné. Horší bylo, že já jsem si často už skoro nepamatoval ani to, že jsem ten mail napsal...

Také byl charakteristický její optimismus. Jednou jsme se jí ptali, jestli vidí více pozitiv nebo negativ v jisté záležitosti. S šibalským úsměvem nám odpověděla, že v ementálu nikdy nehledá díry, ale sýr.

Řekl bych ale, že nešlo jen o optimismus. Především byla žena víry! Věřila v Ježíše, který kráčí s námi. Ne náhodou její jméno Emmaus připomíná tuto událost. Její víra v Boží působení, i přes naši nedokonalost a slabost, byla velká a neochvějná. Tato víra byla základem jejího konání, s touto vírou konala všechna rozhodnutí, tuto víru dokázala také předávat druhým. Před časem, když si jí jeden fokolarín postěžoval, že ve své práci zažívá velký chaos, povzbudila ho slovy: „To je příležitost důvěřovat více Bohu. Tam, kde končí naše

Emmaus navštívila v Praze skupinu kluků gen, kteří spolu bydleli a snažili se uvádět do života spiritualitu společenství. U dobré večeře, kterou připravili, se střídala témata vážná s příhodami humornými, otázky důležité i „všetečné“ a nechyběly ani vtipy.

Foto: archiv gen

síly, může působit On. On stvořil vše z chaosu!“

Když byla v roce 2021 zvolená Margaret Karamová novou prezidentkou a mnozí Emmaus s dojetím děkovali, s pokorou a úsměvem řekla: „Nejsem už prezidentka, ale jsem stále fokolarínka, pokračuji i nadále v tom, co jsem s vámi žila.“ Skutečně byla nenápadnou ale velkou podporou pro Margaret, i pro nás všechny, a v posledním období, kdy její síly byly již velmi malé, nás provázela především modlitbou.

Vít Valtr

Emmaus jsem více poznala, když byla prezidentkou. Tehdy jsem žila v sibiřském fokoláre v Krasnojarsku. Abychom se s ní setkali, cestovali jsme v roce 2011 4 000 km do Moskvy, kam ona přiletěla s tehdejšími spolupředsedami Giancarlem Falettim. Moc jsme se na návštěvu těšili. Setkali jsme se s ní spolu se skupinkou lidí různých povolání, představili jsme jí náš život a vyprávěli zkušenosti s žitým evangeliem. Také osobní setkání v moskev-

ském fokoláre mě k ní pak více přiblížilo jako k fokolarínce.

Po roce, když jsem se stala zodpovědnou za Hnutí fokoláre v České republice, jsme se spolu s ostatními zodpovědnými s ní setkávali minimálně jednou za rok. V letech 2014 až 2015 jsme se viděli častěji, protože se rozhodovalo, do jakého územního celku bude naše země patřit. Nikdy jsem od ní neslyšela nějaký nátlak nebo uspěchanost. Pozorně naslouchala, jako by neměla nikoho jiného vedle sebe, a pak se usmála a řekla svou odpověď. Asi si vzpomínáme, jaké převratné bylo období po smrti Chiary, probíhalo i mnoho organizačních změn. Jednou jsem si pročítala její odpovědi na tato témata a uvědomila jsem si, že ona nás v tom těch 12 let, kdy byla prezidentkou, neúnavně doprovázela.

Vedla jsem s ní korespondenci, ona mi vždy odpovídala s velkým citem. Emmaus mám v srdci a jsem jí neskonale vděčná, s jakou láskou mě doprovázela a s jakou modrostí vedla celé Dílo Mariino.

Jaroslava Malíková

Je to už hodně let zpátky... Byl jsem v létě na jednom setkání v Montet ve Švýcarsku. Řešil jsem tehdy jeden problém v Hnutí, který mne nenechával klidným. Věděl jsem, že do Montet přijede také Emmaus. Po rozhovoru s jedním fokolarínem jsem se rozhodl napsat jí dopis, v němž jsem popsal, co mne trápí. Hned druhý den jsem dostal od Emmaus pozvání k osobnímu rozhovoru. Byli jsme jen my dva. Emmaus mě vybídla, abych jí řekl vše, co mám na srdci. Pozorně naslouchala. Měl jsem pocit, že mohu říct vše. Když něčemu nerozuměla, tak se zeptala. Postupně ze mne spadla tíha toho všeho a já se cítil být přijatý a svobodný od výsledku toho rozhovoru.

Emmaus pro mě neměla hned řešení, ale vybídla mne k trpělivosti a ujistila mne, že na to bude pamatovat. Odcházel jsem v pokoji. Za nějakou dobu jsem se dověděl, že se v těch věcech něco děje a můj problém se skutečně začal řešit. Jsem Emmaus velmi vděčný za odvahu a vytrvalost, se kterou vedla Dílo v nelehkém období hned po Chiaře...

Josef Bambas

Generální
shromáždění
v r. 2014.

Ilustrační foto: © CSC Audiovisív - T. Klann

O čem bude příští Generální shromáždění

Z Hnutí FOKOLÁRE

Záleží i na nás

Hnutí fokoláre stojí po pěti letech před důležitou událostí - před Generálním shromážděním. Jaké stanoví priority pro další období, nezáleží však jen na těch, kdo se ho od 1. do 21. března 2026 zúčastní, ale i na těch, kdo se zapojí do probíhající přípravné fáze. A k tomu jsou zváni všichni členové a příznivci Hnutí.

Už sama přípravná fáze, která začala, jak vyplývá z jednoho videoposelství¹ Margaret Karramové, prezidentky Hnutí fokoláre, je příležitostí prožít

Generální shromáždění je nejdůležitějším orgánem vedení Díla Mariina a probíhá jednou za pět let. Mezi jeho úkoly patří zvolit prezidentku a spolupředsedu Hnutí a jejich nejbližší spolupracovníky, rozhodovat o schválení případných úprav Základních stanov Díla a pravidel různých odvětví a stanovit priority pro další pětileté období.

tuto důležitou etapu, k níž patří chvíle hlubokého naslouchání a společného rozlišování jako pokračování v synodální zkušenosti.

Mezi úkoly Generálního shromáždění patří stanovit priority pro další období. Ty by měly reagovat na výzvy dnešní doby v celosvětovém i lokálním měřítku. Právě zde se tedy otevírá prostor pro široké zapojení členů a příznivců Hnutí z různých křesťanských církví, náboženství nebo těch, kteří se neztotožňují s žádným náboženským vyznáním. Je to příležitost se v synodálním duchu zastavit a zamyslet se nad tím, kde se Dílo Mariino nachází, kam za poslední období došlo a nad dalšími kroky, kterými má směřovat k jednotě, která je jeho specifickým posláním. Klást si otázky typu: *Co bychom si přáli uskutečnit v budoucnu a k čemu se chceme opravdu zavázat? Jaká rozhodnutí vnímáme jako nezbytná pro dobro našich komunit? Co vidíme jako zásadní pro předávání charismatu jednoty budoucím generacím?*

Do konce září se mohou podněty a návrhy odeslat regionální komisi, která je poté zpracuje a předá dál.

Modlitba za přípravu rádného Generálního shromáždění 2026

Ježíši, chceme ti svěřit přípravu nadcházejícího shromáždění a prosíme tě, provázej nás na této důležité a odpovědné cestě.

Již nyní ti svěřujeme svou práci: veď ji ty, jako náš Učitel mezi námi.

Osvěcuj svým světlem každý náš krok, aby Dílo Mariino zcela naplnilo své poslání a mohlo stále více přispívat k uskutečnění tvého testamentu: „**Otče svatý ... ať všichni jsou jedno ...**“ (Jan 17,11.21)

Pomáhej nám, abychom stále více rostli v jednotě, pokorně obětovali svá selhání, prosili o odpuštění a věřili ve tvé milosrdenství, které tvoří všechno nové. Pomáhej nám, abychom byli svědky blízkosti a konkrétní lásky vůči každému člověku. Rozšiřuj naše srdce, abychom přijímali bolesti lidstva.

Dej, aby příprava Generálního shromáždění byla cestou obrácení a duchovní obnovy.

Amen.

Bližší informace rádi poskytneme v redakci: redakce@novemesto.cz, tel.: 721 630 119.

A jak to vyjádřila Margaret během své dubnové návštěvy v Bratislavě, „**nejdůležitější je, abychom se za to modlili**, aby nám Bůh, Duch Svatý, mohl pomáhat během této cesty a pak také během shromáždění“.

Zpracovala Ludmila Šturmová

1. Viz též str. 20.

Věrnost v zemi s velkou rozmanitostí

Z Hnutí FOKOLÁRE

Na mariapoli a v dočasném fokoláre v Kazachstánu

„Mariapoli“, typická setkání Hnutí fokoláre, probíhají každoročně na nejružnějších místech světa. Česká fokolarínka Jaroslava Malíková se v červnu již popáté zúčastnila mariapoli v Kazachstánu.

● Jarko, mohla bys přiblížit, kde a jak mariapoli probíhala?

Ano, ráda. Nejprve bych však chtěla vyřídit pozdravy od účastníků mariapoli. Pro Kazachstán je charakteristická velká rozmanitost, ale i dobré soužití. Žijí zde, v převážně muslimské zemi, lidé různých vyznání (katolíci, pravoslavní, protestanti), národnosti (Kazaši, Rusové, Korejci, ...). Do Kazachstánu totiž bylo v padesátých letech deportováno mnoho lidí z jiných národů. Mnozí z nich byli katolíci a nemálo z nich a jejich potomků zůstalo žít na tomto území.

Třídenní mariapoli se zúčastnila nevelká skupinka křesťanů, kteří žijí charizma Hnutí fokoláre. Uskutečni-

la se v prostorách katolického kostela v Taldykorganu na téma: *Kdo jsi ty pro mě?* Společně připravený program vedli Kolja a Vika, mladá rodina z Almaty. Nechybělo téma prezidentky Margaret Karamové, které se žije tento rok v Hnutí, celosvětové kolegamento¹, sdílení zkušeností, praktický workshop o tom, jak vést dialog a komunikovat, písně, hry a společné chvíle jak při mších, tak i u stolu. V neděli byl na mši svaté i místní biskup z Almaty, Mons. José Luís Mumbiela Sierra.

● Je něco, co tě zvlášť oslovilo?

Velmi mě oslovilo, čím žijí místní lidé v této krásné zemi se stepí, velehorami, stády koní a rodinnými tradicemi. Mnozí žijí také v chudobě, ve světě, který je „bojem o přežití“, někdy nespravedlivý... Například Světa, sama invalidní, pracuje v organizaci poskytující služby invalidům. Doma se stará o svou devadesátiletou maminku. Když onemocněla a jela do nemocnice, nenašla

hned u lékařů pochopení a léčbu. Pomohl jí vztah k Ježíši a ochota přijmout utrpení. Po mariapoli, na které si pečlivě dělala poznámky, jak žít konkrétně vzájemnou lásku, se přiznala, že už neměla dávno radost ze života. Tady, ve společenství, se jí radost a smysl života vrátily.

Ženia, na vozíku s amputovanou nohou, nevynechal ani jeden den mariapoli. Řekl, že na toto setkání čeká celý rok. Toňa vyprávěla, jaké pěkné vztahy má se svými sousedy, muslimy, jak se obdarovávají z toho, co si vypěstují na zahrádce. Vika, která se snaží dívat na lidi „Ježíšovými očima“, „uhodnout“, co potřebují, zavolala o víkendu jedné rodině, aby se zeptala, jak se mají. Ke svému překvapení se dozvěděla, že mají k dispozici pronájem větších prostor, kde nyní její manžel může vykonávat svou rehabilitační profesi. Silná byla předsevzetí, která jsme si na konci napsali a pak i přečetli. Všechna byla konkrétní.

● Žili jste v „dočasném fokoláre“. Co to znamená?

V Kazachstánu není fokoláre. Když přijedeme – tentokrát jsme to byli já, fokolarín Vytautas, řeholník Luca, Ital, který v Almatě působil – tak spolu s rodinou Kolji a Viky a jejich dvěma dětmi Beatou a Nikol tvoříme takzvané dočasné fokoláre v jejich domě. Tak tomu bylo letos od 16. do 25. června. Co se dělá v takovém fokoláre? Vaří, uklízí, modlí se, společně rozzímá, sdílí se, hraje si s dětmi, jezdí se na výlet do hor, dělají se věci obyčejné i mimořádné – jako třeba spojení přes Zoom s dalšími členy Hnutí z jiných zemí. Vše ve vzájemné lásce, aby byl Ježíš mezi námi. Toto předsevzetí si vyslovují každý den i ve společné skupině na WhatsAppu s ostatními členy, kteří se setkávají online každý měsíc, aby si sdělili, jak žijí Slovo života. A to je to tajemství, které nás spojuje i přes velkou vzdálenost. Jsou vděční za naše modlitby, za podporu, kterou vyjadřujeme svým příjezdem. Oplácí to věrností Bohu a našemu přátelství, velkou štědrostí a přijetím a předávají to dalším lidem.

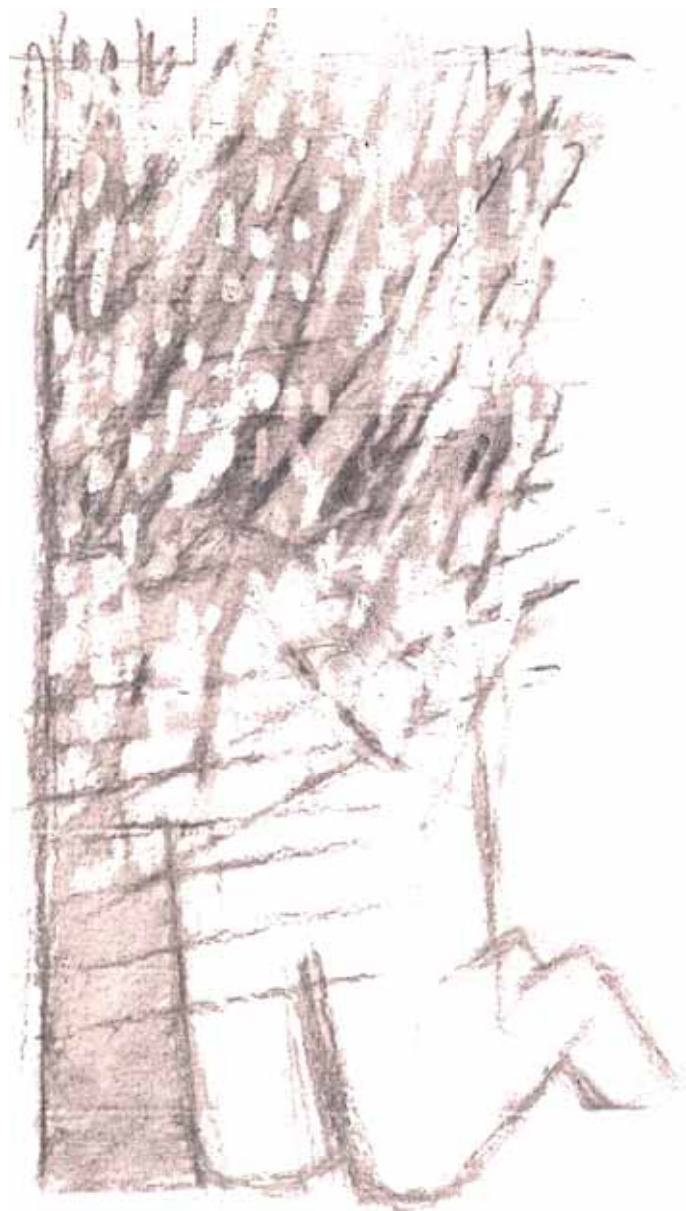
Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová

Dočasné fokoláre v Kazachstánu - zleva manželé Vika a Kolja s dětmi, fokolarín Vytautas, Jaroslava Malíková a zadu řeholník P. Luca.

Foto: archiv Jaroslavy Malíkové

1. Videokonference, která propojuje členy a příznivce Hnutí fokoláre. Obsahem je duchovní myšlenka a zprávy z Hnutí z různých zemí. Shlédnout lze i ze záznamu na www.focolare.cz - videozprávy.

Nechci tě ztratit

(ZA)MYŠLENKA

Nechci tě ztratit, už ne, už nemám čas. Nechci ho marnit, hloupě utrácet za věci bez ceny. Poztrácel jsem už dost. Otáčel se za přeludy, jarmarečným povykem světa, vábníčkami smyslů i rozumu, laciným zbožím z internetu. Jestliže jsem nepropadl rozmařilosti a požitkářství, pak jenom pro strach z této ztráty. Ze ztráty tvé blízkosti, kterou si nelze ničím zajistit. Ani sliby, pobožnostmi či dlouhými modlitbami. K mé smůle se mi nestaly klíčem do tvých dveří, neboť mi tě uzavírají do slovních formulí a gest. Jak smířit jednotvárné liturgie, unavenou, posmutnělou zbožnost, s tebou, který jsi stvořil svět, přírodu, člověka... Jsoucno, které nás obklopuje a jemuž jsi vtiskl znamení krásy.

Nechci tě ztratit kvůli strachu, který mě opanuje skoro každé ráno, kdy musím přemýšlet o budoucnosti našich dětí

a vnuků. O budoucnosti, kterou nevidím, kterou jsme jim bez výčitek sebrali. O hrozbách všeho druhu, o posedlosti novodobých válečníků... Nikdo mně to nevysvětlí, i když o tom stále mluví. Nikdo nezná východisko, nikdo mně nevrátí do duše pokoj, jenom tvá blízkost beze slov.

Nechci tě ztratit a jen proto jsem opatrný. Dávám pozor, vybírám si, na co se dívám, co poslouchám, o čem přemýšlím. Neboť oči a mysl se snadno zanesou bahnem sprostoty a drzé neúcty. Nečistota a faleš mi tě vzdalují, a proto, jen proto, začínám chápat smysl askeze, i když jsem od ní na hony vzdálen.

Nechci tě ztratit, a proto se propadám do ticha. Neumím se úplně ztišit, ale vábení je silné. Konečně zmlknout, odložit myšlenky, formulace, představy. Jenom být. Přerušit kolotoč výkonů a zásluh, práce a odměny. Styl, který prosakuje i do náboženského života. Konat, neúnavně potvrzovat identitu křesťana, být na výši svého poslání... Naštěstí jsi blízko i v tomto mém plahočení, blízko mé slabosti. A když se někdy zastavím, nebo jsem zastaven, vedeš mě na osamělé místo. Tam, kde mohu být před tvou tváří a dozvídat se, kdo jsem, proč jsem a kam jdu. Spočinutí. Časnost v náručí věčnosti.

*Napsal a kresbou doprovodil
Petr Štěpán*

PŘIJÍMAT VŠECHNY

Přijímat všechny znamená mít rád každého, kdo je vedle mě, a snažit se přijímat každého takového, jaký je.

S učitelkou hudební výchovy jsem vycházela velmi špatně. Před spolužáky jsem jí často říkala, co si o ní myslím, a proto si několikrát zavolala do školy moji maminku. Když jsem objevila, co znamená milovat své bližní, cítila jsem, že se jí musím omluvit. Začala jsem se chovat ve třídě lépe a snažila se neprotestovat proti každému jejímu rozhodnutí. Jednou jsem ji po hodině hudební poprosila o rozhovor. Ona si však myslela, že se s ní chci zase dohadovat a nechtěla se mnou mluvit. Řekla jsem jí, že se jí chci omluvit a vyprávěla jsem jí o svém obrácení. Od té chvíle mezi námi vznikl pěkný vztah a já u ní objevuji spoustu dobrých věcí, které jsem předtím nedokázala vidět. V

KLUKI, VY JSTE SRVĚLÍ KÁMOŠI!

Kresby: Kristýna Plíhalová

Jednoho dne měly děti ve škole vybrat toho, koho mají ve třídě nejradši. Kana napsala, že má ráda všechny, protože Bůh je v každém. Spolužáci ji vybrali jako nejmilejšího člověka ze třídy. Ale Kanina kamarádka skončila až na posledním místě. Kana vyskočila a řekla: „Paní učitelko, takovou hru nemůžeme hrát, není to správné.“ Všichni jí zatleskali. Kana si sedla vedle své kamarádky a řekla jí: „Ty jsi taky ten nejmilejší člověk ze třídy!“

TIPO
PIPO A

Walter Kostner

Na začátku července se již tradičně konaly Letní práce v citadele v Praze-Vinoři. (1) Kromě pomoci s praktickými věcmi kolem Centra Mariapoli a pozemku farní zahrady to byla i příjemná příležitost zažít společenství.

Mladší děvčata gen 3 spolu prožila dny od 13. do 17. července 2025 na faře v Desné. (2-3) Skrze táborový příběh o holčičce Amálce putovaly po různých pohádkách, učily se navzájem si pomáhat a spolupracovat.

Tábor chlapců gen 3 se konal od 12. do 19. července 2025 v Čekově u Skutče. (4-5) Námětem táborových her byl příběh Asterixe a Obelixe a duchovní program přiblížil umění milovat.

O víkendu 18. až 20. července 2025 proběhl v Aši u manželů Benešových VII. ročník západočeského setkání přátel Hnutí fokoláře na téma „Blížkost“. (6) „Program jsme prožili ve vzájemné blízkosti s Pánem i mezi sebou a s radostí za dar krásného počasí,“ popisuje účastnice Jana.